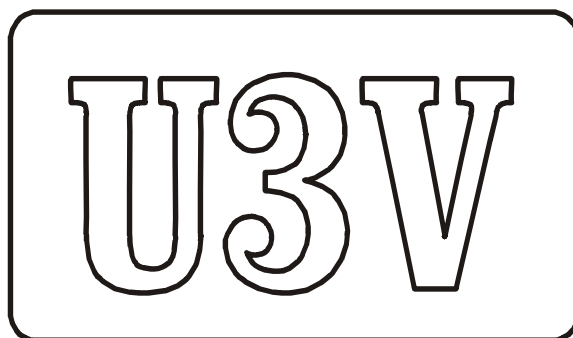

**Celoživotní vzdělávání
na fakultách Univerzity Karlovy v Praze**

**Katalog kurzů
Univerzity třetího věku
v akademickém roce 2004/05**

**Univerzita Karlova v Praze
2004**

Celoživotní vzdělávání
na fakultách Univerzity Karlovy v Praze

Katalog kurzů
Univerzity třetího věku
v akademickém roce 2004/05

Univerzita Karlova v Praze
2004

Obsah

Úvod.....	7
Přehled adres fakult, garantů a kontaktních osob	8
Přehled kurzů Univerzity třetího věku na fakultách UK.....	14
Husitská teologická fakulta	14
Právnická fakulta	15
1. lékařská fakulta	17
2. lékařská fakulta	20
3. lékařská fakulta	21
Lékařská fakulta v Plzni.....	25
Filozofická fakulta.....	26
Přírodovědecká fakulta	29
Matematicko-fyzikální fakulta.....	44
Pedagogická fakulta	47
Fakulta sociálních věd.....	48
Fakulta tělesné výchovy a sportu.....	53
Fakulta humanitních studií	54
Informace o Informačně-poradenském centru UK	91

Úvod

Vážené dámy, vážení pánové,

předkládáme Vám publikaci Univerzita třetího věku na Univerzitě Karlově v Praze na akademický rok 2004/2005.

V akademickém roce 2004/2005 budou probíhat kurzy Univerzity třetího věku na třinácti fakultách Univerzity Karlovy, ale ne na každé z těchto třinácti se otevírají 1. ročníky kurzů. Studijní program v rámci Univerzity třetího věku nerealizuje Katolická teologická fakulta, Evangelická teologická fakulta, Lékařská fakulta v Hradci Králové a Farmaceutická fakulta v Hradci Králové.

Právnická fakulta neotevře v akademickém roce 2004/2005 I. ročník kurzu Právo, neboť v tomto roce bude probíhat II. ročník tříletého cyklu zahájeného v roce 2001/2002. Fakulta tělesné výchovy a sportu nebude otevírat I. ročník kurzu Teorie a praxe v tělovýchově seniorů, poběží pouze II. ročník tohoto dvouletého cyklu. Také na 1. lékařské fakultě nebude otevřen I. ročník kurzu Zdravý životní styl člověka, v tomto akademickém roce poběží pouze II. a III. ročník tříletého kurzu.

Publikace obsahuje adresy fakult s přehledem fakultních garantů a kontaktních osob na fakultě, které zajišťují agendu kurzů Univerzity třetího věku, dále stručný přehled otevíraných kurzů s termíny podání přihlášek, délkou kurzů, výši poplatku za kurz a nakonec jsou shrnující podrobné informace o jednotlivých kurzech.

Upozorňujeme, že zájemci o kurzy se přihlašují přímo u kontaktních osob – referentek na jednotlivých fakultách, kde se i tyto kurzy platí.

Informace o aktuálních změnách získáte v Informačně-poradenském centru UK, dále u kontaktních osob na fakultách Univerzity Karlovy nebo přímo na webových stránkách univerzity nebo příslušných fakult.

Přejeme Vám, aby Vás nabídka kurzů i v tomto akademickém roce uspokojila a celé studium jste úspěšně absolvovali.

květen 2004

pracovníci Informačně-poradenského centra UK

Adresy fakult, fakultní garanti U3V a kontaktní osoby

Katolická teologická fakulta UK

Thákurova 3, Praha 6, 160 00

U3V nerealizuje

Evangelická teologická fakulta UK

Černá 9, Praha 1, 115 55, P. O. Box 529

U3V nerealizuje

Husitská teologická fakulta UK

Pacovská 350/4, Praha 4– Krč, 140 21, P. O. Box 56

<http://www.htf.cuni.cz>

Garant za fakultu: ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

Kont. osoba: Mgr. Jitka Chaloupková

Tel.: 241 733 131 E-mail: chaloupkova@htf.cuni.cz

Právnická fakulta UK

Nám. Curieových 7, Praha 1, 116 40

<http://www.prf.cuni.cz>

Garant za fakultu: JUDr. Mgr. Jana El Dunia, CSc.

Kont. osoba: Eva Pálková

Tel.: 221 005 480 E-mail: palkova@prf.cuni.cz

1. lékařská fakulta UK

Kateřinská 32, Praha 2, 121 08

<http://www.lf1.cuni.cz>

Garant za fakultu: prof. MUDr. Radomír Čihák, DrSc.

Kont. osoba: Jana Šarapatková

Tel.: 224 964 244 E-mail: jana.sarapatkova@lf1.cuni.cz

2. lékařská fakulta UK

V Úvalu 84, Praha 5 – Motol, 150 06

<http://www.lf2.cuni.cz>

Garant za fakultu: prof. MUDr. Jaroslav Fajstavr, DrSc.,

prof. MUDr. Jaroslav Masopust, DrSc.

Kont. osoba: Renata Habětínová

Tel.: 224 435 833 E-mail: renata.habetinova@lfmotol.cuni.cz

3. lékařská fakulta UK

Ruská 87, Praha 10 – Vinohrady, 100 00

<http://www.lf3.cuni.cz>

Garant za fakultu: doc. PhDr. Vladimír Špalek

Kont. osoba:

- pro kurz Zdravý životní styl člověka:

Zdeňka Červenková, tel. 267 102 339, zdenka.cervenkova@lf3.cuni.cz

- pro kurz Humanitní obory medicíny:

Irena Machuldová, tel. 267 102 437

Lékařská fakulta v Plzni

Husova 3, Plzeň, 306 05

<http://www.lfp.cuni.cz>

Garant za fakultu: prof. MUDr. RNDr. Jaroslav Slípka, DrSc.

Kont. osoba: Jaroslava Hudečková

Tel.: 377 593 320 E-mail: hudeckova@lfp.cuni.cz

Lékařská fakulta v Hradci Králové

Šimkova 870, Hradec Králové, 500 01

U3V nerealizuje

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Heyrovského 1203, Hradec Králové, 500 05

U3V nerealizuje

Filozofická fakulta UK

Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

<http://www.ff.cuni.cz>

Garant za fakultu: doc. PhDr. Jana Králová, CSc.

Kont. osoba: Jana Hamerníková

Tel.: 221 619 324 E-mail: jana.hamernikova@ff.cuni.cz

Přírodovědecká fakulta UK

Albertov 6, Praha 2, 128 43

<http://www.natur.cuni.cz>

Garant za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kont. osoba : Magdalena Čuříková

Tel.: 221 951 165 E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Matematicko-fyzikální fakulta UK

Ke Karlovu 3, Praha 2, 121 16

<http://www.mff.cuni.cz>

Garant za fakultu: RNDr. Jan Kašpar, CSc.

Kont. osoba: Anna Šindelářová

Tel.: 221 911 250 E-mail: sindel@dekanat.mff.cuni.cz

Pedagogická fakulta UK

M. D. Rettigové 4, Praha 1, 116 39

<http://www.pedf.cuni.cz>

Garant za fakultu: PhDr. Jana Kohnová

Kont. osoba: PhDr. Věra Jirásková, Ph.D.

Tel.: 221 900 260 E-mail: nadezda.pelcova@pedf.cuni.cz

Fakulta sociálních věd UK

Smetanovo nábřeží 6, Praha 1, 110 01

<http://www.fsv.cuni.cz>

Garant za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kont. osoba: Jana Bohuslavová

Tel.: 222 112 254 E-mail: bohoslav@mbox.fsv.cuni.cz

Fakulta tělesné výchovy a sportu UK

José Martího 31, Praha 6 – Veleslavín, 162 52

<http://www.ftvs.cuni.cz>

Garant za fakultu: PaedDr. Květa Prajerová, CSc.

Kont. osoba: PaedDr. Květa Prajerová, CSc.

Tel.: 220 172 081 E-mail: prajerova@ftsv.cuni.cz

Fakulta humanitních studií UK

U Kříže 4-10, 150 00 Praha 5 – Jinonice

<http://www.fhs.cuni.cz>

Garant za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kont. osoba: Marie Dospíšilová

Tel.: 251 080 388 E-mail: Marie.Dospisilova@fhs.cuni.cz

Informace o kurzech CŽV realizovaných na UK

Informačně-poradenské centrum UK

Celetná 13, Praha 1, 116 36

Tel.: 224 491 850 Fax: 224 491 895

E-mail: ipc@ruk.cuni.cz

<http://www.cuni.cz/UK-48.html>

Přehled kurzů Univerzity třetího věku

Fakulta (termín podání přihlášky)	Název kurzu	Délka kurzu
<i>Katolická teologická fakulta</i>	nerealizuje	
<i>Evangelická teologická fakulta</i>	nerealizuje	
<i>Husitská teologická fakulta</i> (do 31.8.2004)	organizuje se formou Dialogu generací (výběr předmětů dle zájmu studenta)	2 semestry
<i>Právnícká fakulta</i>	Právo (I. ročník se neotevřít, probíhá pouze II. ročník tříletého cyklu)	6 semestrů
<i>1. lékařská fakulta</i> (1. 6. – 30. 6. 2004)	Biologie člověka	4 semestry
<i>2. lékařská fakulta</i> (do 31. 8. 2004)	Význam prevence v medicíně	4 semestry
<i>3. lékařská fakulta</i> (do 31. 10. 2004)	Humanitní obory medicíny	6 semestrů
	Zdravý životní styl člověka (I. ročník se neotevřít, probíhá pouze II. a III. ročník)	3 roky výuka jen v let. semestru
<i>Lékařská fakulta Plzeň</i> (do 15. 9. 2004)	Biomedicína-Člověk ve zdraví a nemoci	4 semestry
<i>Filozofická fakulta</i> (do 30. 4. 2004)	Současný stav egyptologického bádání	2 semestry
	Osobnosti české a světové filmové režie	2 semestry
	Mezilidské vztahy a vzájemná komunikace	2 semestry
U těchto kurzů se neotevřít 1. ročníky, probíhají pouze 2. ročníky kurzů.	České dějiny	4 semestry
	Vybrané kapitoly z dějin hudby	4 semestry
	Pomocné vědy historické	4 semestry
<i>Přírodovědecká fakulta</i> (do 15. 9. 2004)	Paleontologie	1 semestr (zimní)
	Mineralogie	1 semestr (zimní)
	Fyziologie rostlin	2 semestry
	Vodní ekosystémy	1 semestr (letní)
	Chemie kolem nás	2 semestry
	Geografie a demografie	2 semestry
	Mykologie	1 semestr (letní)
	Ontogeneze a fylogeneze člověka	1 semestr
	Geologický vývoj České republiky se zaměřením na významné přírodní objekty	1 semestr (letní)
<i>Matematicko-fyzikální fakulta</i> (do 15. 9. 2004)	Didaktika matematiky	2 semestry
	Vesmír na internetu I.	2 semestry
	Fyzika pro nefyziky	2 semestry

Fakulta (termín podání přihlášky)	Název kurzu	Délka kurzu
<i>Pedagogická fakulta</i> (do 30. 6. 2004)	Filozofie výchovy	2 semestry
<i>Fakulta sociálních věd</i> (do 30. 6. 2004)	Filmový seminář	2 semestry
	Česká literatura od r.1945 aneb Prostor k rozlišení	1 semestr (zimní)
	Základy práce s počítačem I.	1 semestr (zimní)
	Právo, morálka a hospodářství	1 semestr (letní)
	Mezinárodní srovnávání zdravotních systémů	1 semestr (letní)
<i>Fakulta tělesné výchovy a sportu</i>	Teorie a praxe v tělovýchově seniorů (I. ročník se neotevírá, probíhá pouze II. ročník dvouletého cyklu)	
<i>Fakulta humanitních studií</i> (do 30. 9. 2004)	Antropologie a etika I.	1 semestr (letní)
	Antropologie a etika II.	1 semestr (zimní)
	Člověk a náboženství I.	1 semestr (zimní)
	Člověk a náboženství II.	1 semestr (letní)
	Gender a společnost I.	1 semestr (letní)
	Gender a společnost II.	1 semestr (zimní)
	Kořeny evropské tradice I.	1 semestr (zimní)
	Kořeny evropské tradice II.	1 semestr (letní)
	Kořeny evropské tradice III.	1 semestr (zimní)
	Kořeny evropské tradice IV.	1 semestr (letní)
	Lévinas: Totalita a nekonečno (Úvod do fenomenologie II.)	1 semestr (letní)
	Moc, peníze, právo I.	1 semestr (zimní)
	Moc, peníze, právo II.	1 semestr (zimní)
	Prolegomena ke studiu sociologie	1 semestr (zimní)
	Úvod do fenomenologie I.	1 semestr (letní)
	Úvod do filozofického diskursu I.	1 semestr (zimní)

Fakulta (termín podání přihlášky)	Název kurzu	Délka kurzu
	Úvod do filozofického diskursu II.	1 semestr (letní)

Husitská teologická fakulta

Garant

za fakultu: ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

Kurz: **Vybrané předměty dle zájmu studenta**

Pracoviště: Husitská teologická fakulta UK, Pacovská 350, Praha 4, 140 21

*Požadované
vzdělání:* maturita se nevyžaduje

Praxe: nevyžaduje se

Délka: 2 semestry

Výukový den: dle rozvrhu vyučovacích hodin

Termín: zahájení říjen 2004

Místo: Husitská teologická fakulta UK, Pacovská 350, Praha 4, 140 21

Poplatek: 300,- Kč za celý kurz

Zakončení: potvrzená docházka na přednášky a semináře vyučujícími

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Husitská teologická fakulta UK, Pacovská 350, P. O. Box 56, Praha 4 - Krč, 140 21

Termín podání: do 31. 8. 2004

Kontaktní osoba: Mgr. Jitka Chaloupková

Telefon: 241 733 121, 241 733 122

E-mail: chaloupkova@htf.cuni.cz

Poznámka: 1) Délka studia je jeden rok, může však být opakovaně prodloužena. Kontrola studia probíhá odevzdáním výkazu ke kontrole na studijní oddělení.

2) Poplatek ve výši 300,-Kč za akademický rok se vybírá při zápisu, který se uskuteční první týden v říjnu. Každý student bude pozván.

Obsah kurzu:

Výuka je prováděna formou Dialogu generací. Vybrané přednášky nebo cyklus přednášek (kromě jazyků) se absolvuje podle daného rozvrhu s prezenčními studenty.

Program studia: Teologie a Pedagogika.

Právnická fakulta

Garant

za fakultu: JUDr. Mgr. Jana El Dunia, CSc.

Kurz: **Právo (pouze 2. ročník 3letého cyklu)**

Pracoviště: Právnická fakulta UK, Nám. Curieových 7, Praha 1, 116 40

Garant kurzu: JUDr. Mgr. Jana El Dunia, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 6 semestrů - 3letý cyklus

Frekvence: 1x za 14 dní 2 hodiny

Termín: říjen 2004 - duben 2005
(celý 3letý cyklus 2003/04 - 2005/2006)

Místo: posluchárny Právnické fakulty UK v Praze, Nám. Curieových 7,
Praha 1, 116 40

Poplatek: 150,- Kč za celý kurz

Zakončení: písemná práce na závěr každého ročníku (zápočet)

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Právnická fakulta UK, U3V, studijní oddělení - pí. Pálková, Nám. Curieových 7,
Praha 1, 116 40

Termín podání: –

Kontaktní osoba: Eva Pálková - studijní odd., místnost č. 2

Telefon: 221 005 480

E-mail: palkova@prf.cuni.cz

Poznámka: V průběhu 3letého cyklu se I. ročník kurzu neotvírá.

Obsah kurzu:

I. ročník (2003/04)

Ústavní právo.

Lidská práva v Evropské unii.

Římské právo.

Československé a české právní dějiny.

Sociální politika v Evropské unii.

II. ročník (2004/05)

Rodinné právo.

Občanské právo hmotné.

Občanské právo procesní.

Obchodní právo v Evropské unii.
Správní právo v Evropské unii.

III. ročník (2005/06)

Trestní právo.

Bankovní právo.

Finanční právo.

Mezinárodní právo veřejné.

1.lékařská fakulta

Garant

za fakultu: prof. MUDr. Radomír Čihák, DrSc.

Kurz: **Biologie člověka**

Pracoviště: 1. lékařská fakulta UK, Kateřinská 32, Praha 2, 121 08

Garant kurzu: prof. MUDr. Radomír Čihák, DrSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 4 semestry

Frekvence: 1 x týdně dvouhodinová přednáška

Výukový den: 1. ročník: středa

Termín: říjen 2004 - květen 2006

Místo: 1. lékařská fakulta UK, posluchárna v budově U Nemocnice 4, Praha 2, přízemí

Poplatek: 200,- Kč za celý kurz

Zakončení: písemný test

Certifikace: osvědčení UK (není podkladem pro zaměstnání zdravotnického charakteru)

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

1. lékařská fakulta UK, studijní oddělení, pí. Šarapatková, Kateřinská 32, Praha 2, 121 08

Termín podání: 1. 6. 2004 - 30. 6. 2004

Kontaktní osoba: Jana Šarapatková

Telefon: 224 964 244

E-mail: jana.sarapatkova@lf1.cuni.cz

Poznámka: 1) Formuláře přihlášky k vyzvednutí u pí. Šarapatkové.
2) Souběžně s I. ročníkem probíhá II. ročník (výuka: čtvrtek 14,30 - 16,30).
3) Po absolvování čtyř semestrů základní výuky se absolvent může stát členem "Klubu absolventů U3V při UK 1. LF" a pro tento klub fakulta každoročně pořádá další přednáškové cykly.

Obsah kurzu:

Seznámení s biologickou bází medicíny a se základy teoretických a preklinických oborů.

I. ročník:

Zimní semestr – Biologie člověka I.

1. Živočišná buňka – její struktura a funkce.

2. Buňka – tkáň; difference a její mechanismy.
3. Vývoj organismu – vývojové mechanismy; vrozené vady a jejich vznik.
4. Růst organismu a zákonitosti růstu.
5. Fylogenetický vývoj člověka.
6. Řízení funkcí lidského organismu I.; humorální řízení.
7. Řízení funkcí lidského organismu II.; humorální řízení (pokračování).
8. Řízení funkcí lidského organismu III.; nervové řízení.
9. Fyziologie stárnutí.
10. Volné téma.

Letní semestr – Biologie člověka II.

1. Člověk a lokomoce I. – pasivní pohybový aparát.
2. Člověk a lokomoce II. – aktivní pohybový aparát.
3. Člověk a lokomoce III. – pohyb udržování hybnosti ve stáří; rehabilitace.
4. Organismus a výživa – stavba a funkce trávicího systému.
5. Funkce trávicího systému a principy správné výživy ve vyšším věku.
6. Dýchací cesty a dýchání.
7. Správné dýchání ve vztahu k udržování dobrého tělesného stavu ve stáří.
8. Přeměna látek, vylučování.
9. Lidská reprodukce I.
10. Lidská reprodukce II.
11. Sex a věk.
12. Medicína historie I. – metody lékařsko-antropologického významu)
13. Test a zápočet.

II. ročník

Zimní semestr – Biologické principy péče o zdraví a vývoj medicínského poznání I.

1. Krev a krevní oběh I.
2. Srdce a krevní oběh.
3. Krev a krevní oběh II.
4. Krevní a mízní cévy – jejich funkce.
5. Žlázy s vnitřní sekrecí, humorální regulace.
6. Biologické problémy implantací.
7. Centrální a periferní nervový systém I. – senzitivita organismu.
8. Centrální nervový systém II. – hybnost, paměť, myšlení, emoce.
9. Centrální nervový systém III. – paměť, myšlení, emoce.
10. Mízní systém.
11. Bolest jako fyziologický a psychologický fenomén.
12. Mechanismy udržování stále tělesné teploty.

Letní semestr – Biologické principy péče o zdraví a vývoj medicínského poznání II.

1. Zdraví a nemoc – základní patogenické a anatomické etiopatogenetické děje I.
2. Zdraví a nemoc II. – pokračování – vazba na klinické projevy.
3. Organismus a mikrobi.
4. Obrana organismu a její mechanismy.
5. Organismus a léky – obecné mechanismy působení léčiv.

6. Sport a zdraví.
7. Medicína a historie II. – některé výsledky lékařsko-antropologických výzkumů.
8. Duševní hygiena – neurózy.
9. Historie medicíny I.
10. Historie medicíny II.
11. Historie české medicíny na pozadí dějin medicíny světové.
12. Osobnost J. E. Purkyně.
13. Závěrečný test a zápočet.

Slavnostní zakončení studijního cyklu ve velké aule Karolina.

2.lékařská fakulta

Garant

za fakultu: prof. MUDr. Jaroslav Fajstavr, DrSc.,
prof. MUDr. Jaroslav Masopust, DrSc.

Kurz: **Význam prevence v medicíně**

Pracoviště: 2. lékařská fakulta UK, V Úvalu 84, Praha 5 - Motol, 150 06

Garant kurzu: prof. MUDr. Jaroslav Fajstavr, DrSc.,
prof. MUDr. Jaroslav Masopust, DrSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 4 semestry

Frekvence: 1x týdně 2 hod. (96 hodin celkem)

Výukový den: úterý nebo středa od 14.00 do 16.00 hod.

Termín: říjen 2004 - květen 2006

Místo: 2. lékařská fakulta UK, V Úvalu 84, Praha 5 - Motol, malá posluchárna

Poplatek: 100,- Kč za akademický rok

Zakončení: každý rok písemná práce na vybrané téma

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

2. lékařská fakulta UK v Praze, V Úvalu 84, Praha 5 - Motol, 150 06

Termín podání: do 31. srpna 2004

Kontaktní osoba: Renata Habětínová

Telefon: 224 435 833

E-mail: renata.habetinova@lfmotol.cuni.cz

Poznámka: V akad. roce 2004/05 souběžně s I. ročníkem běží II. ročník.

Obsah kurzu:

Témata přednášek jsou různorodá, často zaměřena na problémy spojené s vyšším věkem:

1. Srdce a krevní oběh
2. Vysoký tlak a jeho následky.
3. Osteoporóza.
4. Zdraví a tělesná aktivita.
5. Současný stav transplantací orgánů.
6. Kožní změny ve vyšším věku atd.

3. lékařská fakulta

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Vladimír Špalek

Kurz: **Zdravý životní styl člověka (pouze II. a III. ročník 3letého cyklu)**

Pracoviště: Centrum preventivního lékařství 3. LF UK, Ruská 87, Praha 10, 100 00

Garant kurzu: prof. MUDr. Kamil Provazník, CSc.

Požadované vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 3 roky, výuka jen v letním semestru

Frekvence: 1x týdně 2 hodiny

Výukový den:

Termín: letní semestr akademického roku

Místo: 3. lékařská fakulta UK, Ruská 87, Praha 10, 100 00

Poplatek: bez úhrady

Zakončení:

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

3. lékařská fakulta UK, Centrum preventivního lékařství, pí. Červenková, Ruská 87, Praha 10, 100 00

Termín podání:

Kontaktní osoba: Zdenka Červenková

Telefon: 267 102 339

E-mail: zdenka.cervenkova@lf3.cuni.cz

Poznámka: V akad. roce 2004/05 se neotvírá I. ročník ; probíhá pouze II. a III. ročník.

Obsah kurzu:

Kurz je zaměřen na obory preventivního lékařství. Cílem kurzu je seznámit posluchače s možnostmi a způsoby ochrany a podpory zdraví různých skupin obyvatelstva, s věkovými a vývojovými hledisky zdraví, se způsoby identifikace a hodnocením rizika poškozování zdraví a s vybranými preventivními programy zaměřenými na snižování těchto rizik.

I. ročník

Metody studia zdraví a nemoci; zdravotní stav, nemocnost, úmrtnost; vývoj člověka z hlediska interakce se životním prostředím; globální problémy životního prostředí; zásady prevence hromadně se vyskytujících neinfekčních onemocnění; sociální

patologie; toxikománie; možnosti posilování zdraví a tvorba programů pro výchovu ke zdraví.

II. ročník

Význam výživy v primární a sekundární prevenci; sledování nutričního stavu, poruchy příjmu potravy; nutriční toxikologie; výživa dětí a mládeže, kojení; somatický a psychický vývoj; neuropsychická zátěž; riziko poškození dítěte; syndrom CAN; preventivní prohlídky; preventivní péče o matku a dítě.

III. ročník

Stárnutí, prodloužení aktivního věku; zdravotní a sociální problematika handicapovaných osob; adaptace organismu na tělesnou zátěž; zátěžová diagnostika; profesní poškození zdraví; primární prevence chorob z povolání; epidemiologie a prevence infekčních a neinfekčních chorob.

3. lékařská fakulta

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Vladimír Špalek

Kurz: **Humanitní obory medicíny**

Pracoviště: Ústav lékařské etiky a ošetrovatelství 3. LF UK, Ruská 87, Praha 10 - Vinohrady, 100 00

Garant kurzu: doc. PhDr. Vladimír Špalek

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 6 semestrů

Frekvence: dána rozvrhem studentů 3. LF UK

Výukový den: různý, dle rozvrhu studentů 3. LF UK

Termín: zahájení říjen 2004

Místo: 3. lékařská fakulta UK, Ruská 87, 100 00 Praha 10

Poplatek: bez úhrady

Zakončení: písemný test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

3. lékařská fakulta UK, Ústav lékařské etiky a ošetrovatelství, pí. Machuldová, Ruská 87, Praha 10, 100 00

Termín podání: do 15. 6. 2004

Kontaktní osoba: Irena Machuldová

Telefon: 267 102 437

E-mail: irena.machuldova@lf3.cuni.cz

Poznámka: V akademickém roce 2004/05 současně s I. ročníkem běží II. a III. ročník.

Obsah kurzu:

Jedná se o propojený cyklus studia filosofie medicíny, lékařské etiky, psychologie, sociologie a sociálního lékařství. Kurz je koncipován jako propedeutika do uvedených oborů.

I. ročník

Filosofická propedeutika; filosofické problémy medicíny; filosofické základy lékařské etiky.

II. ročník

Potřeby nemocných; sociální aspekty zdraví a nemoci; moderní ošetrovatelství; uspokojené a neuspokojené potřeby; uspokojování potřeb nemocných; sociologické

problémy medicíny; základy sociálního lékařství; základy etnomedicíny; zdravotní systémy.

III. ročník

Křesťanská lékařská etika; lékařská etika a moderní ošetřovatelství; problém eutanázie; asistovaná reprodukce; psychologické problémy lékařské etiky; speciální filosofické problémy lékařské etiky a medicíny.

Lékařská fakulta v Plzni

Garant

za fakultu: prof. MUDr., RNDr. J. Slípka, DrSc.

Kurz: **Biomedicína - Člověk ve zdraví a nemoci**

Pracoviště: Ústav histologie a embryologie LF UK v Plzni

Garant kurzu: prof. MUDr., RNDr. Jaroslav Slípka, DrSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 4 semestry

Frekvence: 1x za 14 dní

Výukový den: čtvrtek 15,30 - 17,00 hod.

Termín: září 2004 - červen 2006

Místo: LF UK v Plzni, Karlovarská 48, 301 66 Plzeň (posluchárna Procháskova ústav)

Poplatek: 150,- za akademický rok

Zakončení: písemný test

Certifikace: osvědčení

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Ústav histologie a embryologie Lékařské fakulty UK v Plzni, Karlovarská 48, Plzeň, 301 66

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Eva Smetanová

Telefon: 377 593 540

E-mail: eva.smetanova@lfp.cuni.cz

Poznámka: V akad. roce 2004/05 souběžně s I. ročníkem probíhá II. ročník.

Obsah kurzu:

Přednášky na téma biomedicína.

I. ročník: celková teorie

II. ročník: klinické obory

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Jana Králová, CSc.

Kurz: **Osobnosti české a světové filmové režie**

Pracoviště: Katedra filmových studií

Garant kurzu: prof. PhDr. Jiří Cieslar

Požadované

vzdělání: středoškolské - maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 18 hodin

Výukový den: pátek

Termín: zahájení v 1. polovině října 2004 - ukončení v 1. polovině května 2005

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2 Praha 1 - hlavní budova fakulty (podle rozvrhu výuky)

Poplatek: 500,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná písemná práce (min. 3 strany textu na zvolené téma)

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Filozofická fakulta UK, studijní oddělení, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

Termín podání: do 30. 4. 2004

Kontaktní osoba: Jana Hamerníková

Telefon: 221 619 228

E-mail: jana.hamernikova@ff.cuni.cz

Obsah kurzu:

1. Portréty osobností.
2. Vztahy filmových osobností a historického pozadí.
3. Ingmar Bergman.
4. P. P. Passolini.
5. Miloš Forman.
6. C. T. Dreyer.
7. Sergej Ejzenštejn.
8. Andrzej Wajda.
9. J. L. Godard.
10. M. Scorsese.
11. Francois Truffaut.

Filozofická fakulta

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Jana Králová, CSc.

Kurz: **Mezilidské vztahy a vzájemná komunikace**

Pracoviště: Katedra pedagogiky

Garant kurzu: doc. PhDr. Jiří Pelikán, CSc.

Požadované

vzdělání: středoškolské - maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 18 hodin

Výukový den: pátek

Termín: zahájení v 1. polovině října 2004 - ukončení v 1. polovině května 2005

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1 - hlavní budova fakulty (podle rozvrhu výuky)

Poplatek: 500,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná písemná práce (min. 3 strany textu)

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Filozofická fakulta UK, studijní oddělení, pí. Hamerníková, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

Termín podání: do 30. 4. 2004

Kontaktní osoba: Jana Hamerníková

Telefon: 221 619 228

E-mail: jana.hamernikova@ff.cuni.cz

Obsah kurzu:

1. Generační problémy a jejich vliv na vztahy mezi lidmi.
2. Problémy současné mládeže.
3. Vztahy a komunikace v současné rodině.
4. Preferenční postoje v rodině i ve škole.
5. Asertivita v komunikaci mezi lidmi různých generací.
6. Empatie a výchova k prosociálnímu jednání a chování.
7. Problémy autority v rodině i ve škole.
8. Psychologická pomoc při řešení závažných situací.

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Jana Králová, CSc.

Kurz: **Současný stav egyptologického bádání**

Pracoviště: Český egyptologický ústav UK FF

Garant kurzu: PhDr. Jiřina Růžová, PhDr. Hana Navrátilová

Požadované

vzdělání: středoškolské - maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 20 hodin

Výukový den: pátek

Termín: zahájení v 1. polovině října 2004 - ukončení v 1. polovině května 2005

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, hlavní budova fakulty (podle rozvrhu výuky)

Poplatek: 500,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná písemná práce (min. 3 strany textu)

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Filozofická fakulta UK, studijní oddělení, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38

Termín podání: do 30. 4. 2004

Kontaktní osoba: Jana Hamerníková

Telefon: 221 619 228

E-mail: jana.hamernikova@ff.cuni.cz

Obsah kurzu:

Zimní semestr: Egyptská archeologie. Staroegyptská architektura. Filozofie egyptského náboženství. Egyptská historiografie. Koptský Egypt.

Letní semestr: Hospodářský systém na počátku egyptských dějin. Cizinci v Egyptě. Řecko-římský Egypt. Aktuální výzkumy Českého archeologického ústavu UK FF.

Přírodovědecká fakulta

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Chemie kolem nás**

Pracoviště: Katedra učitelství a didaktiky chemie PřF UK, Albertov 3,
Praha 2 , 128 43

Garant kurzu: doc. RNDr. Hana Čtrnáctová, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 8 témat po 5 hodinách

Výukový den:

Termín: říjen 2004 - květen 2005

Místo: Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 3, Praha 2, 128 43

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Program obsahuje osm témat, vybraných z jednotlivých chemických oborů - chemie anorganické, chemie organické, chemie analytické, chemie fyzikální a makromolekulární, biochemie a chemie jaderné. Témata jsou zaměřena především na nové poznatky jednotlivých oborů chemie a jejich praktickou aplikaci (nové materiály na bázi anorganických a organických sloučenin jako jsou supravodiče, kompozitní materiály, barvy a lepidla, mycí a čisticí prostředky, chemické sensory pro zjišťování přítomnosti a množství chemických látek v daném prostředí, biochemické procesy v průběhu nádorového onemocnění a AIDS a nové způsoby léčení těchto chorob, využití fyzikální chemie v praxi, aplikace polymerů v medicíně a farmakologii ve formě protéz a implantátů a jako složky léčiv pro cílené uvolňování a transport léčiv v organismu, jaderná energetika a její bezpečnost, radiofarmaka, radiodiagnostika a radioterapeutika jako nedílné součásti moderní medicíny).

Každé téma o celkovém rozsahu 5 hodin má část odborně teoretickou, která zahrnuje přednášky a semináře, a část praktickou, která zahrnuje odborné exkurze na vybraná pracoviště v Praze a okolí.

Přírodovědecká fakulta

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Paleontologie**

Pracoviště: Ústav geologie a paleontologie PřF UK Praha, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Garant kurzu: doc. RNDr. Jaroslav Marek, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (zimní)

Frekvence: 12 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: říjen 2004 – leden 2005 (zahájení: polovina října 2004)

Místo: Albertov 6, Praha 2

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Čím se zabývá paleontologie, co jsou zkameněliny, jak vznikají, jak se zachovávají, jakým způsobem a kde je možno je sbírat, úprava zkamenělin pro sbírku, jména zkamenělin (taxonomie), co lze ze zkamenělin vyčíst (paleoekologie, stratigrafie apod.) Základní paleontologická a zejména populárně paleontologická literatura.

Jak si naplánovat paleontologickou vycházku, co si vzít s sebou, co si přečíst, paleontologické a geologické průvodce, orientace v geologické mapě.

Stručná historie světové a české paleontologie a paleontologických výzkumů.

Vývoj života na Zemi od jeho vzniku až po současnost (zajímavé a důležité momenty, základní informace o evoluci). Stručná informace o jednotlivých skupinách rostlin i živočichů, které se nacházejí jako zkameněliny (s důrazem na ty, co už dnes nežijí).

Stručná geologie a paleontologie okolí Prahy (dle záznamu možno sjednat mimo dobu trvání kurzu - probíhá v zimě- jarní jednodenní vycházku do okolí Prahy).

Podle zájmu lze přednášky modifikovat směrem k problémům, které posluchače zajímají, určování přinesených vzorků zkamenělin. Jakákoliv vlastní aktivita posluchačů je vítána.

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Mineralogie**

Pracoviště: Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů PŘF UK Praha, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Garant kurzu: Mgr. Marek Chvátal, RNDr. Dobroslav Matějka, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (zimní)

Frekvence: 8 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: říjen 2004 - leden 2005 (zahájení polovina října 2004)

Místo: Ústav geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů PŘF UK Praha, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

1. Planeta Země jako úžasný stroj: Vznik sluneční soustavy a Země. Co nám říkají meteority? Hlavní geologické procesy v zemském nitru a na zemském povrchu.

2. Úvod do obecné mineralogie: Čím se zabývá mineralogie? Co je minerál? Co je krystal a amorfni látka? Jak krystaly vznikají a rostou? Tvar a vnitřní uspořádání krystalů, jejich chemické složení a fyzikální vlastnosti. Krátce o metodách studia minerálů. Úvodní mineralogická literatura.

3. - 5. Povídání o nejrozšířenějších a technicky důležitých minerálech, jejich vlastnostech, výskytu v přírodě a použití (rudní a nerudní suroviny), s ukázkami minerálů.

6. Ještě o vzniku a výskytu minerálů v přírodě. Geologická stavba a vývoj Čech a Moravy a něco o nalezištích minerálů u nás.

Dále je možné určení minerálů, které frekventanti kurzu přinesou, je možné navštívit Mineralogické muzeum UK PŘF s krásnými ukázkami běžných i vzácných minerálů, v případě zájmu navštívit některé laboratoře, v nichž se minerály zkoumají apod.

Náplň kurzu může být pozměněna podle zájmu účastníků, pokud to bude v silách přednášejících.

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Vodní ekosystémy**

Pracoviště: Katedra ekologie PřF UK, Viničná 7, Praha 2, 128 44

Garant kurzu: RNDr. Martin Černý, Ph.D.

Požadované

vzdělání: maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 12 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: únor 2005 – květen 2005

Místo: Katedra ekologie PřF UK, Viničná 7, Praha 2

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

1. Obecné charakteristiky vodního prostředí (fyzikální a chemické vlastnosti) ve vztahu k organismům, základní trofická a energetická struktura vodního ekosystému, eutrofizace
2. Sladkovodní limnické ekosystémy – hluboká jezera: typické vlastnosti, sezónní cyklus, ekologie jezerních organismů, DVM, geografický přehled světově významných jezer
3. Sladkovodní limnické ekosystémy – mělké trvalé vody (rybníky, slepá ramena, litorály apod.): typické vlastnosti a organismy, sezónní cyklus a životní strategie organismů, produkční využití
4. Sladkovodní limnické ekosystémy – malé dočasné a periodické vody (záplavové tůňe, vysychající lokality, louže, thelmy): typické vlastnosti a organismy, životní strategie organismů (diapauza, šíření, metapopulační koncept)

5. Sladkovodní limnické ekosystémy – vyhraněné vodní ekosystémy (řašelinné vody, horké prameny, podzemní a jeskynní voda, sníh a led): výjimečnost habitatů, typické organismy a jejich adaptace.
6. Sladkovodní lotické ekosystémy – toky (prameniště, potoky, řeky, údolní nádrže): Koncept říční krajiny, základní odlišnosti od stojatých vod (hydrologie, koncept říčního kontinua), specifika údolních nádrží. Geografický přehled světově nejvýznamnějších.
7. Sladkovodní lotické ekosystémy – toky: přehled organismů, adaptace k životu v proudu, životní strategie.
8. Mořské ekosystémy – úvod do mořského prostředí (specifika mořské vody, členění a základní útvary mořského dna, typy mořského prostředí – terminologie, srovnání s jezerními ekosystémy)
9. Mořské ekosystémy – otevřená moře (základní skupiny planktonních organismů, produkční vztahy, dynamika produkce v různých zeměpisných šířkách; nekton v epipelagiálu)
10. Mořské ekosystémy – mělkovodní bentické prostředí (pobřeží a kontinentální šelf): skalnatá, písčité a bahnitá dna, přílivová zóna
11. Mořské ekosystémy – specifická tropická mělkovodní společenstva: korálové útesy, mangrovy (geografické rozšíření, stavba, základní skupiny organismů, vztahy)
12. Mořské ekosystémy – specifická mělkovodní společenstva mírného pásu: chaluhové lesy, společenstva evropských pobřeží; brakické a hypersalinní vody
13. Mořské ekosystémy – hlubokomořská společenstva (pelagické hlubokomořské organismy, hlubokomořský bentos, společenstva závislá na chemosyntéze – hydrotermální vývěry, hypersalinní průsaky, výrony uhlovodíků apod.)

Exkurze: 1. stojatá voda, 2. tekoucí voda

Přírodovědecká fakulta

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Mykologie**

Pracoviště: Katedra botaniky PřF UK, Benátská 2, Praha 2, 128 43

Garant kurzu: RNDr. Marie Váňová, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 1x za 14 dní 4 hod.

Výukový den: pátek dopoledne

Termín: únor 2005 – květen 2005

Místo: Katedra botaniky PřF UK, Benátská 2, Praha 2, 128 43

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 31. 12. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Mykologie v celé šíři. Makro- i mikroskopické houby. Co to vlastně houby jsou a kam je zařazujeme? Jak a kde rostou? Jak se rozmnožují? Houby v prostředí člověka. Houby na potravinách. Houby a zahrada. Houby na louce a v lese. Houby, které nám škodí. Houby, které nám prospívají. Životní prostředí hub a jak je chráníme.

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Ontogeneze a fylogeneze člověka**

Pracoviště: Katedra antropologie a genetiky člověka PŘF UK, Viničná 7, 128 43 Praha 2

Garant kurzu: RNDr. Blanka Vacková, CSc.

*Požadované
vzdělání:*

maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 10 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: únor 2005 – květen 2005 (zahájení polovina února 2005)

Místo: Katedra antropologie a genetiky člověka PŘF UK, Viničná 7, Praha 2, 120 00

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 31. 12. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Ontogeneze člověka, poruchy vývoje a růstu, základy anatomie, fylogeneze člověka-paleontologie, ekologie a infekční onemocnění, pediatrická auxologie, aplikovaná a forenzní antropologie.

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Geologický vývoj České republiky se zaměřením na významné přírodní objekty a zajímavosti**

Pracoviště: Ústav geologie a paleontologie PřF UK Praha, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Garant kurzu: doc. RNDr. Václav Kachlík, CSc.

Požadované vzdělání:

maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 8 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: únor 2005 – květen 2005 (zahájení polovina února 2005)

Místo: Albertov 6, Praha 2

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 31. 12. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Cílem kurzu je stručné seznámení s geologickou minulostí České republiky z hlediska vývoje živé i neživé přírody. Během přednášky bude pozornost věnována zejména geologicky a paleontologicky významným objektům, chráněným územím či krajinným celkům, na kterých lze prezentovat povrchové i hlubinné geologické děje nebo mají význam pro stratigrafické korelace, paleogeografické rekonstrukce.

V úvodních přednáškách bude osvětlen vznik Českého masivu během variské orogeneze na konci prvohor, včetně charakteristiky základních jednotek a jejich původu. V této souvislosti budou udány příklady krajinných celků, které tvoří podklad Českého masivu, vysvětlena jejich odlišnost vyplývající z odchylné stavby a horninového složení (např. jednotky budované sedimenty, metamorfity, vyvřelými horninami). Na příkladech z našeho území budou prezentovány možnosti využití zkamenělin organismů pro členění geologického času a paleobiogeografické rekonstrukce a příklady jiných metod umožňujících datování geologických procesů.

V dalších přednáškách bude charakterizován vývoj ČM po variské orogenezi. Vývoj platformního pokryvu (tj. svrchního sedimentárního nezvrásněného patra) začíná formováním svrchnopaleozoických uhelných pánví. Blíže se seznámíme s jejich charakteristikou a rozmístěním, včetně význačných lokalit s nálezy fauny a flóry. Následně bude pozornost věnována vývoji území ČR v druhohorách. Ten je zapsán v sedimentech triasu, jury a zejména svrchní křídý. Bude vysvětlena příčina záplavy ČM křídovým mořem, procesy sedimentace v různých částech pánve a následně budou presentovány na dokumentačním materiálu různé typy křídových hornin včetně zajímavých krajinných tvarů (např. pískovcová skalní města a pod.). Stručně bude též charakterizován vývoj třetihorních hnědouhelných pánví, vulkanická aktivita v podkrušnohoří, křídové pánvi i jinde. Na závěr budou charakterizovány hlavní morfologické procesy, které ovlivnily kvartérní vývoj našeho území. Náplň přednášky lze upravit či doplnit dle převažujícího zájmu posluchačů. Po dohodě je možné uspořádat jednodenní exkurzi do pražského okolí.

Přírodovědecká fakulta

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Geografie a demografie**

Pracoviště: Katedra demografie a geodemografie

Garant kurzu: prof. RNDr. Zdeněk Pavlík, DrSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 12 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: říjen 2004 - květen 2005

Místo: Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15.9.2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

1. semestr - geografie

Fyzicko – geografické rozdělení světa. Základní složky přírodního prostředí. Vybrané problémy přírodního prostředí. Voda jako základ života. Zásoby vody na Zemi. Světový oceán a využívání jeho zdrojů. Znečištění moří a řek. Přírodní katastrofy a jejich předvídaní. Současné geologické procesy, jejich sledování a jejich vliv na životní prostředí. Předvídaní nebezpečných procesů a jevů, typy a registrace geodynamických ohrožení a rizik.

Politické a ekonomické rozdělení současného světa. Změny v politické mapě světa. Politické a ekonomické integrace. Rozdíly v ekonomické úrovni států, země vyspělé a rozvojové. Zvláštní problémy zemí třetího světa. Mezinárodní ekonomický a řád a úloha mezinárodních organizací, zejména Organizace spojených národů. Mezinárodní hospodářská spolupráce a její problémy.

Problémy urbanizace v rámci historického rozvoje. Největší světové aglomerace.

2. semestr - demografie

Demografický vývoj světa v historickém pohledu. Koncepce demografického rozvoje. Demografická revoluce jako součást globální revoluce moderní doby. Rozdíly průběhu demografické revoluce v dnes vyspělých a v rozvojových zemích. Proces globalizace, jeho negativa a pozitiva. Rozdílnost kultur ve světě a možná spolupráce populací různých kultur a pravděpodobnost jejich střetu. Rozvoj člověka a společnosti, zvětšování možnosti výběru ve všech aspektech života lidí, ve volbě povolání, zastávaných hodnotách, forem spotřeby i organizace života.

Populační vývoj České republiky v historickém pohledu. Průběh demografické revoluce na území Česka. Zvyšování naděje dožití a nejdůležitější příčiny úmrtí. Současná nízká úroveň plodnosti a možnosti jejich ovlivňování. Populační politika jako součást politiky sociální. Proces demografického stárnutí, jeho příčiny a společenské i ekonomické důsledky. Vnitřní a zahraniční migrace Česka. Rómové z pohledu demografie. Problémy zjišťování jejich demografického chování a příčiny jeho odlišnosti od ostatní populace. Demografické projekce a prognózy na příkladu Česka.

Přírodovědecká fakulta

Garant

za fakultu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Kurz: **Fyziologie rostlin**

Pracoviště: Katedra fyziologie rostlin PřF UK, Viničná 5, Praha 2, 128 44

Garant kurzu: prof. RNDr. Lubomír Nátr, DrSc.

Požadované

vzdělání: maturita

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 18 přednášek po dvou hodinách

Výukový den:

Termín: říjen 2004 – květen 2005

Místo: Katedra fyziologie rostlin PřF UK, Viničná 5, Praha 2

Poplatek: 150,- Kč za kurz

Zakončení: test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Magdalena Čuříková

Telefon: 221 951 163

E-mail: curikova@natur.cuni.cz

Obsah kurzu:

Předmět, metody a základní aplikace fyziologie rostlin včetně navazujících biologických oborů. Charakteristika stavby rostlinné buňky, jednotlivých druhů pletiv a hlavních orgánů (kořen, stonek, list, květ, plod). Přehled příjmu a výdeje látek a energie rostlinami. Mechanismy příjmu minerálních živin, vody a uhlíku, jejich metabolismus a utilizace rostlinou.

Interakce rostlin s hlavními faktory vnějšího prostředí. Základy biotechnologií, problematika geneticky modifikovaných organismů.

Matematicko-fyzikální fakulta

Garant

za fakultu: RNDr. Jan Kašpar, CSc.

Kurz: **Vesmír na internetu I.**

Pracoviště: Astronomický ústav UK

Garant kurzu: doc. RNDr. Martin Šolc, CSc.

*Požadované
vzdělání:* maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence:

Výukový den:

Termín: akademický rok 2004/2005

Místo: Astronomický ústav UK, V Holešovičkách 2, Praha 8, 182 00

Poplatek: 200,-Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečný praktický test

Certifikace: osvědčení UK

*Získaná
kvalifikace:* žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

UK Matematicko-fyzikální fakulta, studijní oddělení, Ke Karlovu 3, Praha 2, 121 16

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Anna Šindelářová

Telefon: 221 911 259

E-mail: sindel@dekanat.mff.cuni.cz

Obsah kurzu:

Základy práce na počítači v systému Windows, ovládání softwaru umožňujícího přístup na internet.

Matematicko-fyzikální fakulta

Garant

za fakultu: doc. RNDr. Jan Kašpar, CSc.

Kurz: **Fyzika pro nefyziky**

Pracoviště:

Garant kurzu: doc. RNDr. Jan Obdržálek, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence:

Výukový den:

Termín: akademický rok 2004/2005

Místo: UK MFF Katedra didaktiky fyziky, Ke Karlovu 3, Praha 2, 121 16

Poplatek: 200,-Kč za celý kurz

Zakončení: zápočet na základě účasti

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

UK Matematicko-fyzikální fakulta, studijní oddělení, Ke Karlovu 3, Praha 2, 121 16

Termín podání: 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Anna Šindelářová

Telefon: 221 911 259

E-mail: sindel@dekanat.mff.cuni.cz

Obsah kurzu:

Cílem kurzu je zpřístupnit srozumitelným způsobem jednotlivé partie fyziky či mezioborové oblasti.

Záměrem je vždy podat jasnou vazbu na skutečný svět kolem nás, ve kterém žijeme.

Témata se dotýkají i klasických oblastí i mikrosvěta či teorie relativity.

Přednášky jsou prezentovány tak, aby byly srozumitelné na středoškolské úrovni a nevyžadovaly tedy přeběžnou matematickou či fyzikální průpravu.

Součástí kurzu jsou i exkurze do fyzikálních pracovišť (jaderný reaktor, Leksellův gamma-nůž, Van de Graafův urychlovač): novinkou je praktické cvičení, kde si v rámci přednášky každý posluchač může provést názorný experiment z mechaniky či elektřiny.

Matematicko-fyzikální fakulta

Garant

za fakultu: RNDr. Jan Kašpar, CSc.

Kurz: **Didaktika matematiky**

Pracoviště: Katedra didaktiky matematiky

Garant kurzu: RNDr. Jan Kašpar, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 3 semináře po 3 hodinách v semestru

Výukový den:

Termín: akademický rok 2003/2004

Místo: UK MFF, Katedra didaktiky matematiky, Sokolovská 83,
Praha 8, 186 75

Poplatek: 200,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečný pohovor

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

UK Matematicko-fyzikální fakulta, studijní oddělení, Ke Karlovu 3, Praha 2, 121 16

Termín podání: do 15. 9. 2004

Kontaktní osoba: Anna Šindelářová

Telefon: 221 911 259

E-mail: sindel@dekanat.mff.cuni.cz

Obsah kurzu:

Využití výpočetní techniky ve výuce matematiky.

Pedagogická fakulta

Garant

za fakultu: PhDr. Jana Kohnová, Ph.D.

Kurz: **Filosofie výchovy**

Pracoviště: Katedra občanské výchovy a filozofie

Garant kurzu: doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry, 24 hodin

Frekvence: 6 x 2 hodiny za semestr

Výukový den: pátek

Termín: říjen 2004 - květen 2005

Místo: Pedagogická fakulta, M.D. Rettigové 4, Praha 1

Poplatek: 100,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná práce

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Univerzita Karlova-Pedagogická fakulta, Katedra občanské výchovy a filozofie,
M.D.Rettigové 4, Praha 1, 116 39

Termín podání: do 30. 6. 2004

Kontaktní osoba: PhDr. Věra Jirásková, Ph.D., sekret. Jana Pavlíková

Telefon: 221 900 260

E-mail: vera.jiraskova@pedf.cuni.cz

Obsah kurzu:

Kurz U3V 2004/05 je tematicky zaměřen na problém mezigeneračního porozumění, přepoklady a bariéry ve vzájemné komunikaci, sdílení společné odpovědnosti v kontextu postmoderního světa.

Garant

za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kurz: **Filmový seminář**

Pracoviště:

Garant kurzu: doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 2 semestry

Frekvence: 1x týdně

Výukový den: bude upřesněn

Termín: říjen 2004 - květen 2005

Místo: Rektorát UK - Celetná 13, Praha 1

Poplatek: 450,- Kč za celý kurz

Zakončení: recenze vybraného filmového díla

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta sociálních věd UK UK, Smetanovo náměstí 6, Praha 1, 116 00

Termín podání: do 30. 6. 2004

Kontaktní osoba: Jana Bohuslavová

Telefon: 222 112 254

E-mail: bohuslav@mbox.fsv.cuni.cz

Obsah kurzu:

Seminář je určen účastníkům s hlubším zájmem o oblast kinematografie, filmové kritiky a recenze. Bude probíhat formou filmových projekcí, spojených s úvodními přednáškami. Na závěr studia absolventi zpracují recenzi vybraného filmového díla.

Garant

za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kurz: **Česká literatura od roku 1945 aneb Prostor k rozlišení**

Pracoviště:

Garant kurzu: PhDr. Anna Jonáková

Požadované vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (zimní)

Frekvence: 1 x za 14 dní

Výukový den: pátek

Termín: říjen 2004 - prosinec 2004

Místo: FSV UK, Smetanovo náměstí 6, Praha 1, 116 01

Poplatek: 300,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná práce

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta sociálních věd UK, Smetanovo náměstí 6, Praha 1, 116 01

Termín podání: 30. 6. 2004

Kontaktní osoba: Jana Bohuslavová

Telefon: 222 112 254

E-mail: bohuslav@mbox.fsv.cuni.cz

Obsah kurzu:

Literatura od roku 1945 - doplnění obrazu literárního vývoje a autorů, kteří nebyli dříve sledováni.

Garant

za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kurz: **Právo, morálka a hospodářství**

Pracoviště:

Garant kurzu: prof. Ing. Lubomír Mlčoch, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 1 x za 14 dní

Výukový den: pátek

Termín: únor 2005 - květen 2005

Místo: Fakulta sociálních věd UK, Smetanovo nábř. 6, Praha 1, 116 36

Poplatek: 300,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečná práce

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta sociálních věd UK, Smetanov nábř. 6, Praha 1, 116 36

Termín podání: do 31. 12. 2004

Kontaktní osoba: Jana Bohuslavová

Telefon: 222 112 254

E-mail: bohuslav@mbox.fsv.cuni.cz

Obsah kurzu:

Pojednání o nové institucionální ekonomii a o etice podnikání v českých podmínkách.

Fakulta sociálních věd

Garant

za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kurz: **Základy práce s počítačem I.**

Pracoviště:

Garant kurzu: Vlastimil Kot

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (zimní)

Frekvence: 1x za 14 dní

Výukový den: bude upřesněn

Termín: říjen 2004 - prosinec 2004

Místo:

Poplatek: 300,- Kč za celý kurz

Zakončení: závěrečný test

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta sociálních věd UK, Smetanovo nábř. 6, Praha 1, 116 00

Termín podání: do 30. 6. 2004

Kontaktní osoba: Jana Bohuslavová

Telefon: 222 112 254

E-mail: bohuslav@mbox.fsv.cuni.cz

Obsah kurzu:

Seznámení se s obsluhou počítače a práce s Internetem.

Garant

za fakultu: PhDr. Josef Maršík, CSc.

Kurz: **Mezinárodní srovnání zdravotních systémů**

Pracoviště:

Garant kurzu: MUDr. Petr Háva, CSc.

Požadované

vzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr (letní)

Frekvence: 1x za 14 dní

Výukový den: bude upřesněn

Termín: únor 2005 - květen 2005

Místo:

Poplatek: 300,- Kč za celý kurz

Zakončení: seminární práce a závěrečný pohovor

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta sociálních věd UK, Smetanovo nábř. 6, Praha 1, 116 00

Termín podání: do 31. 12. 2004

Kontaktní osoba: Jana Bohuslavová

Telefon: 222 112 254

E-mail: bohuslav@mbox.fsv.cuni.cz

Obsah kurzu:

Cílem kurzu je srovnání systémů zdravotní péče. Účastníci budou seznámeni se základními standardními způsoby řešení v jednotlivých státech s přihlédnutím ke způsobu financování, historickému vývoji, specifikám v jednotlivých zemích.

Garant

za fakultu:

Kurz: **Teorie a praxe v tělovýchově seniorů
(pouze II. ročník 3letého cyklu)**

Pracoviště:

Garant kurzu: PaedDr. Květa Prajerová, CSc.

Požadované

uzdělání: maturita, důchodový věk

Praxe: nepožaduje se

Délka: 4 semestry (24 seminářů)

Frekvence: 1x za 14 dní

Výukový den: -

Termín: -

Místo: -

Poplatek: -

Zakončení: seminární práce na zadané téma

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta tělesné výchovy a sportu UK v Praze - osobně, Jose Martího 31,
Praha 6 - Veleslavín, 162 52

Termín podání: -

Kontaktní osoba: PaedDr. Květa Prajerová, CSc.

Telefon: 220 172 081, 220 172 082

E-mail: prajerova@ftvs.cuni.cz

Poznámka: V akad. roce 2004/05 se neotvírá I. ročník, běží pouze II. ročník dvouletého cyklu.

Obsah kurzu:

Výuka je zaměřena na využití pohybu jako nejpřirozenějšího prostředku pro udržování fyzické a psychické kondice - adekvátní pohybový stimul udržující funkčnost živostně důležitých systémů lidského organismu formou odborných přednášek, seminářů ale i praktických cvičení.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Úvod do fenomenologie I.**

(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta B)

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pátek 8,20 – 9,55

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8 Praha 5 - Jinonice, 158 00 (posluchárna č. 1034)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Na každé hodině budou položeny tři otázky, k nimž student písemně vypracuje tři krátké odpovědi. Odevzdávat prostřednictvím podatelny ještě týž týden.

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kursu je systematicky představit fenomenologii jako významný směr moderního filosofického myšlení; student, který kurs absolvuje, by měl být nejen schopen s porozuměním číst základní spisy myslitelů patřících do této tradice, ale zejména si osvojit fenomenologickou metodu natolik, aby byl na jejím základě schopen samostatně promýšlet konkrétní témata související např. s jeho bakalářskou prací.

Tématické okruhy:

1) Raná fáze fenomenologické filosofie: Husserlovy Logische Untersuchungen, empirické a eidetické obecniny, prázdné mínění a vyplňující zkušenost.

- 2) Fenomenologie jako metoda, princip všech principů (interpretace maximy “K věcem samým!”), pojem fenoménu.
- 3) Exkurs: Aristotelés, De anima 431 b; první vhled do problému intencionality.
- 4) Brentanův pokus o zvědečtění psychologie, problém inexistence psychického fenoménu (představa, soud, hodnocení), intencionální řezy.
- 5) Struktura intencionality, noesis-noema
- 6) Exkurs: Platón, 7. list; rozdíl to pragma auton (věc filosofie) a ostatní věci, problém adekvátnosti jazyka, jež má tuto distinkci překlenout
- 7) Fenomenologická redukce
- 8) Kritika Husserlovy fenomenologie, problém reflexe, fenomenalita fenoménu
- 9) Husserlův časový dvorec, retence - protence, minulost, přítomnost, budoucnost.
- 10) Husserlovy Karteziánské meditace, problém intersubjektivit
- 11) Husserlova Krize evropských věd, Galileo, Descartes a založení novověké vědy, svět vědy a svět žité zkušenosti, transcendentální fenomenologie jakožto možná cesta k překonání krize: fenomenologie jakožto philosophia prima
- 12) Další působení Husserlovy filosofie (Patočka - problém přirozeného světa, Lévinasův koncept touhy, apod).

Povinná literatura:

J. Patočka, Úvod do fenomenologické filosofie, přednášky 1 – 12.

J. F. Lyotard: Fenomenologie

Doporučená literatura:

E. Husserl, Idea fenomenologie,

E. Husserl, Logická zkoumání

E. Husserl, Krize evropských věd a transcendentální fenomenologie

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Lévinas: Totalita a nekonečno (Úvod do fenomenologie II.)**
(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta B)

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý 18,20 – 19,45

Termín: letní semestr 2004

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00 (posluchárna č. 2080)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení:

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kursu je systematicky představit fenomenologii jako významný směr moderního filosofického myšlení; student, který kurs absolvuje, by měl být nejen schopen s porozuměním číst základní spisy myslitelů patřících do této tradice, ale zejména si osvojit fenomenologickou metodu natolik, aby byl na jejím základě schopen samostatně promýšlet konkrétní témata související např. s jeho bakalářskou prací.

Tématické okruhy:

1) Heideggerova fundamentální ontologie: analýza nudy, nálada a naladěnost, úzkost jako základní naladěnost

- 2) Exkurs: Descartova struktura ego-cogito-cogitatum a problém sum; pojem existenciál, problém světa, pojmy Dasein a In-der-Welt-Sein.
- 3) Základní strukturní momenty pobytu: naladěnost, rozumění, řeč.
- 4) Vrženost a rozvrh.
- 5) Starost: jednota existence, fakticity a upadlosti,
- 6) Autentická a neautentická existence, rozptýlenost a celistvost, problém smrti.
- 7) Neautentická existence - nevěčné mluvení, zvědavost, mlhavost, dvojsmyslnost.
- 8) Možnost pobytu být celý; vztah starosti, celkovosti, bytí k smrti a svědomí.
- 9) Časování časovosti: hodlavá přítomností zapomenutost a předbívavě obnovující okamžitost. Časovost pobytu a temporalita bytí.
- 10) Ontologická diference, otázka po smyslu bytí, analýza pobytu jakožto fundament k položení a zodpovězení této otázky, přechod k pozdnímu Heideggerovu myšlení.
- 11) Heideggerova přednáška Co je metafyzika?

Povinná literatura:

J. Patočka, Úvod do fenomenologie, (kapitoly 13 -24)

Doporučená literatura:

J. Patočka: Tělo, společenství, jazyk, svět.

M. Heidegger, Bytí a čas

M. Heidegger, Co je metafyzika?

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Člověk a náboženství I.**

(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta C)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D.

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 8,20 – 9,55

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00 (posluchárna č. 103)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Napsat reflexi (2-3normostrany) z jedné přednášky a správně odpovědět alespoň na 2 kontrolní otázky položené v průběhu kurzu. Reflexe by neměla být starší než 4 týdny, odpovědi na otázky jsou součástí této práce - uzavírají ji a nepřesahují 5 řádků.

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Dvousemestrální kurz (Člověk a náboženství I.,II.) antropologie náboženství. Obsah a cíl kurzu: Historický a antropologický výklad povahy náboženství, náboženských kořenů evropské tradice, role náboženství v životě společnosti a jednotlivce, vztahu náboženských forem ke způsobu života v různých epochách. Zvláštní důraz je kladen na tradici židovskou a křesťanskou, na bibli, postavu Ježíše z Nazareta a dějiny křesťanství. Základní literatura: Fustel de Coulanges: Antická obec. SOFIS Praha 1998 Sokol, J.: Čtení z bible. ČBS Praha 1996 Další doporučená četba: Auerbach, E.: Mimesis, MF Praha 1998 Bergson, H.: Dvojí pramen morálky a náboženství. Bič, M.: Ze světa Starého zákona I./II. Kalich 1989 Cesty k pramenům.

Biblická archeologie a lit. kritika. Vyšehrad 1971 Di Sante, C.: Židovská modlitba. Praha 1995 Eliade, M.: Dějiny náboženského myšlení I.-III. Oikumené 1997 Epos o Gilgamešovi. Přel. L. Matouš. Praha 1976 Geertz, C., Interpretace kultur. Praha 2000 Grollenberg, L.: Starý zákon novými očima. Zvon 1993 Heller - Mrázek: Nástin religionistiky. Kalich 1988 Landsberg, P.-L.: Zkušenost smrti. Vyšehrad, Praha 1991 Leakey - Levin: Lidé od jezera. MF Praha 1990 (přednáška 2) Moscati, S.: Staré semitské civilizace. MF Praha 1969 Rendtorf, R.: Hebrejská bible a dějiny. Vyšehrad 1996 Schubert, K.: Židovské náboženství v proměnách věků. Vyšehrad 1995 Sokol, J.: Člověk jako osoba. IZV UK Praha 2000 Teilhard de Chardin: Vesmír a lidstvo. Vyšehrad 1992 Tresmontant, C.: Bible a antická tradice. Vyšehrad 1997 Westermann, F.: Tisíc let a jeden den. Kalich 1983 Zápočet: písemná práce (3-4 str.) buď reflexe o jednotlivé přednášce (ne starší než 4 týdny), nebo referát z doporučené literatury, kde však musí být patrná souvislost s obsahem a zaměřením kurzu. Důležité knihy (DK/IB) ve vztahu k předmětu: Auerbach, E.: Mimesis, MF Praha 1998 Fustel de Coulanges: Antická obec. SOFIS Praha 1998 Geertz, C., Interpretace kultur. Praha 2000

Osnova

1. Pobyt a zkušenost. Vědecké a předvědecké poznání
2. Antropologické "konstanty": lidský způsob života
3. Všední a sváteční v prostoru a čase (Eliade)
4. Náboženství a společnost (Durkheim, Weber, Kepel)
5. Kmenové náboženství (sváteční rituál jako výraz společenství)
6. Domácí náboženství (kult předků, soukromý rituál)
7. Město a stát (sluneční náboženství)
8. Gilgameš: město a jednotlivec, objev smrtelnosti
9. Pyramidy a věčnost
10. Kolonizace a pohyb lidí, synkretismus, diaspora
11. Zjevení a Izrael: bible (text, historie vzniku)
12. Dvě vyprávění o stvoření
13. Abrahám a Mojžíš: důvěra, slib a smlouva LS:
14. Biblická etika (David a Batšeba, ztracený syn)
15. Exil a návrat, zákoníci a synagoga
16. Zaslíbení a očekávání, proroci, Mesiáš
17. Ježíš z Nazareta: dobové pozadí
18. Ježíš: kázání a podobenství
19. Ježíš: život a smrt (Schweitzer)
20. Křesťanství: vykoupení
21. Druhý příchod a vznik církve
22. Diaspora a oddělení od židovství
23. Západní církve a římská říše, mnišství
24. Středověká církve a říše
25. Reformace, objev rozumu, novověk
26. Výhledy, epilog.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Člověk a náboženství II.**

(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta C)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D.

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 8,20 – 9,55

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00 (posluchárna č. 1034)

Poplatek: 150,00 Kč za celý program

Zakončení: Klasické reflexe se trochu přežily. Jejich obdobou budou 2x 3kontrolní otázky. Otázky budou na témata přednášek a budou mít úvahovější charakter. První sérii položím na jedné z přednášek uprostřed semestru, druhou někdy na konci. Odpovědi by měly mít rozsah jednoho odstavce a budou se podávat prostřednictvím podatelny. Případné informace na oskripnik@volny.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Jan Sokol: Člověk a náboženství - Přednášky budou opět vycházet z připravovaných skript Jana Sokola. Začneme výkladem některých důležitých témat Starého zákona, abychom se brzy dostali k postavě Ježíše z Nazareta a vzniku křesťanství. Plánují se cca. 2 přednášky prof. Sokola, jednu přednášku přednese prof. Hejdánek. Historický a antropologický výklad povahy náboženství, role náboženství v životě společnosti a jednotlivce, vztahu náboženských forem ke způsobu života v různých

epochách a náboženských kořenů evropské tradice. Zvláštní důraz je kladen na tradici židovskou a křesťanskou, na Bibli, postavu Ježíše z Nazareta a vznik křesťanství. Základní literatura: Pawlowsky, P.: Křesťanství. Vyšehrad 1997 (přednášky 21 až 25) Sokol, J.: Čtení z bible. ČBS Praha 1996 Další doporučená četba: Auerbach, E.: Mimesis, MF Praha 1998 Bergson, H.: Dvojí pramen morálky a náboženství. Bessiere, G.: Ježíš - nečekaný Bůh. Slovart 1995 Bič, M.: Ze světa Starého zákona I./II. Kalich 1989 Brown, R.E.: Ježíš. Vyšehrad 1998 Bultmann, R.: Dějiny a eschatologie. Oikumené 1994 Burkert, W.: Creation of the Sacred. HUP 1998 Cesty k pramenům. Biblická archeologie a lit. kritika. Vyšehrad 1971 Di Sante, C.: Židovská modlitba. Praha 1995 Eliade, M.: Dějiny náboženského myšlení I.-III. Oikumené 1997 Fustel de Coulanges: Antická obec. SOFIS Praha 1998 Geertz, C., Interpretace kultur. Praha 2000 Grollenberg, L.: Starý zákon novými očima. Zvon 1993 Kroll, W.: Po stopách Ježíšových. Praha 1995 Landsberg, P.-L.: Zkušenost smrti. Vyšehrad, Praha 1991 Patočka, J.: Evropa a doba poevropská. Praha 1992 Pokorný, P.: Literární a teol. úvod do Nového Zákona. Vyšehrad 1996 Rendtorf, R.: Hebrejská bible a dějiny. Vyšehrad 1996 Schubert, K.: Židovské náboženství v proměnách věků. Vyšehrad 1995 Sokol, J.: Člověk jako osoba. IZV UK Praha 2000 Teilhard de Chardin: Vesmír a lidstvo. Vyšehrad 1992 Tresmontant, C.: Bible a antická tradice. Vyšehrad 1997 Trilling, W.: Hledání historického Ježíše. Vyšehrad 1994 Westermann, F.: Tisíc let a jeden den. Kalich 1983

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Moc, peníze, právo I.**
(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta D)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D.

Požadované vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 15,00 – 16,35

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00
(posluchárna č. 1034)

Poplatek: 150,00 Kč za celý program

Zakončení: K přednášce není učebnice, proto je účast na přednáškách nezbytná. Semestr se hodnotí na základě písemného testu, při neúčasti nebo neúspěchu ústní kolokvium. Žádné referáty.

Certifikace: osvědčení UK

Získaná kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Přehledný kulturně-antropologický výklad tří důležitých oblastí společenské kontroly a jejich souvislostí. Vývoj mocenských (politických), ekonomických (majetek, směna, peníze) a právních struktur a institucí. Moderní společnost jako komunikace. Hlavní linie společenského vývoje: od kmene k individu, od daru ke směně a trhu, od síly a autority přes privilegia ke smlouvě. Cíl: pochopit souvislosti a získat kvalifikovaný kritický odstup.

Tématické okruhy:

1) Člověk a společnost; moc, svoboda a majetek – společnost, právo a moc;

- 2) Svoboda a moc; ideální typy; moc a násilí (Arendtová).
- 3) Vznik společenské moci; panství: „klovací řád“; společenství a společnost (Tönnies); akefální, segmentární a moderní společnosti.
- 4) Shromažďování a distribuce moci; moc a panství; společnost, národ a stát
- 5) Majetek a právo v zemědělských společnostech (Fustel).
- 6) Potlač a směna; závazek (Mauss, Malinowski).
- 7) Peníze jako nástroj směny. Peníze, trh a cena. Kapilární směna a trh.
- 8) Platidla a thesaurizace; odložená směna; úrok.
- 9) Banky a cenné papíry; kapitál a kapitálový trh; měnová regulace.
- 10) Společenská funkce peněz v moderní společnosti (Simmel).

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Moc, peníze, právo II.**
(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta D)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D.

Požadované vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 15,00 – 16,35

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00 (posluchárna č. 1034)

Poplatek: 150,00 Kč za celý program

Zakončení: K přednášce není učebnice, proto je účast na přednáškách nezbytná. Semestr se hodnotí na základě písemného testu, při neúčasti nebo neúspěchu ústní kolokvium. Žádné referáty.

Certifikace: osvědčení UK

Získaná kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Přehledný kulturně-antropologický výklad tří důležitých oblastí společenské kontroly a jejich souvislostí. Vývoj mocenských (politických), ekonomických (majetek, směna, peníze) a právních struktur a institucí. Moderní společnost jako komunikace. Hlavní linie společenského vývoje: od kmene k individu, od daru ke směně a trhu, od síly a autority přes privilegia ke smlouvě. Cíl: pochopit souvislosti a získat kvalifikovaný kritický odstup.

Tématické okruhy:

1) Počátky práva v před-státních společnostech (Wesel, Pospíšil); krevní msta a wergeld; zprostředkovatel, rozhodčí, soudce.

- 2) Základy a výměr práva (Pospíšil, Rütgers, Radbruch); koncept řádu, normy, závazku; rozdělení práva.
- 3) Starověké právní kodifikace (Manu. Mojžíš, XII desek, Chamurappi)
- 4) Římské právo: systém; osoby a věci; procedury; vznik trestního práva.
- 5) Kantova filosofie práva; Hegelova filosofie práva.
- 6) Sociologie práva (Luhmann, Přibáň).
- 7) Právo a morálka; legitimita a legalita; původ a povaha lidských práv.
- 8) Peníze a moc: povaha korupce;
- 9) paradox trhu.
- 10) Podmínky peněžní distribuce moci; svoboda, právo a trh.

Povinná literatura:

Samuelson - Nordhaus: Ekonomie, Praha 1992 (vybrané pasáže);

Mauss, M.: Esej o daru, Praha 1999

Doporučená literatura:

Aronson, E.: The Social Animal, NY 1980

Davy, G.: La foi jurée. Paris 1924

Herskovits, M.J.: Economic Anthropology, NY 1952

Mair, L.: Primitive government. London 1961

Malinowski, B.: Argonauti záp. Pacifiku, Praha 1996

Pospíšil, L.: Anthropology of Law, New Haven 1974

Pospíšil, L.: Etnologie práva, Praha 1997

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Úvod do filozofického diskursu II.
(stud. program: Úvod do problematiky studia
humanitních věd - varianta B)**

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D.

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý 12,30 – 14,05

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38 (posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelů na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, 158 00 Praha 5, U kříže 8, Praha 5 - jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Dvousemestrový úvodní kurz (Úvod do filozofického diskursu I., II.) filosofické antropologie. Filosoficky - tj. samostatně, přesně a závazně - myslet je základní kámen humanitní vzdělanosti. Názor I. Kanta, že filosofické myšlení se soustřeďuje k otázce po člověku, fenomenologie upřesnila tak, že jde o lidskou zkušenost. Na výběru závažných témat, s nimiž má každý člověk vlastní zkušenost, kurz předvede, co znamená filosoficky myslet o vnímání, poznání a jazyce, o jednání a svobodě, času a prostoru, vědě a pravdě, přírodě a technice, o společnosti, kultuře a dějinách, o hodnotách a etice, o lidském poslání a odpovědnosti. Podstatná část kurzu je obsažena v knize: Jan Sokol, Malá filosofie člověka, Praha 1998. Tam je také

uveden seznam další doplňující a doporučené literatury. (Kniha je dostupná i na fakultních stránkách internetu.)

Osnova

14. Pravda 15. Příroda 16. Nutnost a náhoda 17. Technika 18. Společnost, instituce a stát 19. Hodnoty a peníze 20. Morálka a etika 21. Právo 22. Dějiny 23. Co se v dějinách děje? 24. Náboženství, kultura, civilizace 25. Tolerance a pluralismus 26. Člověk a svět

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Kořeny evropské tradice IV.
(stud. program: Úvod do problematiky studia
humanitních věd - varianta A)**

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 15,00 – 16,30

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných
prostřednictvím elektronických podatelen na webu
www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: *ne*

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, 158 00 Praha 5, U Kříže 8,
Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních
studií UK, U Kříže 8, Praha, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kursu je představit reflexi motivu ΤΕΣ ΨΥΧΗΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΣΤΗΙ ve vrcholné řecké i latinské patristice a rané scholastice.

Tématické okruhy:

- 1) Grégorios z Nyssy: epistemologie a mystika
- 2) Grégorios z Nyssy, ontologie, koncept epektasis.
- 3) Pseudodionysos Areopagita: výklad spis O božích jménech

- 4) Novoplatónské prvky v areopagitikách a jejich přeznačení (koncept proodos, epistroté, hierarchia apod.)
- 5) Augustin Aurelius a problém křesťanského voluntarismu
- 6) Augustinova antropologie: polemika proti pelagismu
- 7) Pohanské polemiky proti křesťanům: moralistní a náboženská kritika
- 8) Filosofické polemiky proti křesťanství: Kelsos a Porfyrios.
- 9) Konec antiky a nástup novověku, vznik a základní charakteristika scholastiky
- 10) Platónské prvky ve scholastice
- 11) Karolínská renesance
- 12) Ottonská renesance

Povinná literatura:

Brunschvicg L. Evropský duch

Doporučená literatura:

Rist J. M. Stoická filosofie

Arendtová H. Život ducha I

Dodds E. Pohané a křesťané ve věku úzkosti

Heer F. Evropské dějiny ducha

Rádl E. Útěcha z filosofie

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Gender a společnost II.**
(stud. program: Gender a společnost)

Garant kurzu: Ing. Petr Pavlík, Ph. D.

Požadované vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 18,20 – 19,55

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5, 158 00
(místnost číslo 10)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení:

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, 158 00 Praha 5

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Stručná anotace předmětu:

Gender studies (genderová studia) jsou progresivním, interdisciplinárním oborem, který přináší nové teoretické a metodologické nástroje a pohledy do humanitních a sociálně-vědních disciplín. Cílem tohoto kurzu je seznámit studující s konceptem gender a genderovou perspektivou a zprostředkovat nezbytné poznatkové a teoretické zázemí pro uplatňování genderové analýzy v navazujících kurzech gender studies, v dalších akademických oborech, i v každodenním životě. Důraz je kladen na kritické myšlení, reflexi a vlastní interpretaci dané problematiky. Kurz probíhá formou interaktivních přednášek, které jsou zaměřeny na praktické aspekty genderové analýzy v naší společnosti.

Tematické okruhy:

I. semestr

1. Úvod do genderových studií – dr. Havelková
2. Feminismus a feministické teorie v historické perspektivě I. – dr. Havelková
3. Ženské hnutí v ČR – dr. Havelková
4. Biologie, pohlaví a gender. Teorie lidského těla. – dr. Sokolová
5. Sexualita z genderové perspektivy – dr. Sokolová
6. Gender a intimní vztahy. Pestrost intimních vztahů – dr. Sokolová
7. Genderová socializace v raném dětství – dr. Pavlík
8. Gender, škola, vzdělání
9. Gender a média – dr. Pavlík
10. Gender a náboženství I. – dr. Knotková
11. Gender a náboženství II. – dr. Knotková
12. Gender a politika I. – dr. Knotková

Povinná literatura:

Renzetti, C. a Curran, D. (2003). Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum.

Doporučná literatura:

Asklöf, C. (2003). Příručka na cestu k genderové rovnosti. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Badinter, E. (1999). XY, identita muže. Bratislava: Aspekt.

Beauvoirová, S. (1967). Druhé pohlaví. Praha: Orbis.

Bellinger, G. J. (1998). Sexualita v náboženstvích světa. Přel. Karel Urianek. Praha: Academia.

Bourdieu, P. (2000). Nadvláda mužů. Praha: Karolinum.

Čermáková, M., H. Hašková, A. Křížková, M. Linková, H. Maříková, (2002). Podmínky harmonizace práce a rodiny v České republice. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Čermáková, M., Hašková, H., Křížková, A., Linková, M., Maříková, H., a Musilová, M. (2000). Souvislosti a změny genderových diferencí v české společnosti v 90. letech. Praha: SoÚ AV ČR.

Estés, C. P. (1999). Ženy, které běhaly s vlky. Mýty a příběhy archetypů divokých žen. Catalano. Praha: Pragma.

Foucault, M. (1999). Vůle k vědění. Praha: Herrmann a synové.

- Horská, P. (1999). Naše prababičky feministky. Praha: LN.
- Chřibková, M. (1999). Nové čtení světa: I. Feminismus devadesátých let českýma očima. Praha: One Woman Press.
- Indruchová, L. (ed.): Dívčí válka s ideologií.
- Kelenová, J. (1999). Ženy z Bible. Přel. Eva Badalová. Brno: Books.
- Ondrisová, S., M. Šípošová, I. Červenková, P. Jojart a G. Bianchi, (eds.)(2002).
- Marková, D. (1998). Hrdinky Kámasútry. Historie indické ženy. Dar Ibn Rushd, Praha.
- Morris, Pam: Literatura a feminismus.
- Neviditeľná menšina: Čo (ne)vieme o sexuálnej orientácii. Bratislava: Nadácia občan a demokracia.
- Procházka, I., Hromada, J. (1995). Homosexualita, společnost a AIDS v ČR. Praha: Orbis 1995.
- Rupp, L. (2001). Vytoužená minulost: Dějiny lásky a sexuality mezi osobami stejného pohlaví. Praha: OWP.
- Souhrnné zprávy o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti mužů a žen z let 1998 až 2002.
- Srb, J., a Mašát, V. (2000). Ženy a muži v číslech. Praha: Český statistický ústav.
- Věšíňová-Kalivodová, E. a Maříková, H. (Eds.)(1999). Společnost žen a mužů z aspektu gender. Praha: Open Society Fund.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Kořeny evropské tradice III.
(stud. program: Úvod do problematiky studia
humanitních věd - varianta A)**

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 15,00 – 16,30

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelů na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, 158 00 Praha 5, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, 158 00 Praha 5

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kursu je představit reflexi motivu ΤΕΣ PSYCHÉS EPIMELEISTHAI v prvních stoletích našeho letopočtu, zejména pak u vybraných křesťanských patristických autorů (Iústina Martira, Klémenta z Alexandrie, Órigena, Grégoria z Nyssy atd.).

Tématické okruhy:

- 1) Peripatetická tradice a její reflexe v patristice
- 2) Stoická tradice a její reflexe v patristice
- 3) Epikurejská tradice

- 4) Platónská tradice (střední platonismus a novoplatonismus)
- 5) Filón z Alexandrie (alegorická metoda, koncept logu)
- 6) Iústin Martir: první setkání filosofie a křesťanství
- 7) Kléméns z Alexandrie: základní pojmy - gnósis, logos, teleiósisis, anapausis apod.
- 8) Kléméns z Alexandrie a jeho koncepce paideia
- 9) Órigenés a vznik křesťanské theologie: koncept apokatastasis a koros.
- 10) Órigenův koncept křesťanské výchovy (universita duší)
- 11) Problematika ortodoxie a heterodoxie, ariánství a Nikájský koncil.
- 12). Valentinská gnóse, základní charakteristika, gnóstická antropologie, kosmologie apod.

Povinná literatura:

Heer F. Evropské dějiny ducha

Doporučená literatura:

Arendtová H. Život ducha I

Dodds E. Pohané a křesťané ve věku úzkosti

Rádl E. Útěcha z filosofie

Brunschvicg L. Evropský duch

Rist J. M. Stoická filosofie

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz:

**Kořeny evropské tradice II.
(stud. program: Úvod do problematiky studia
humanitních věd - varianta A)**

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý 8,20 – 9,50

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelen na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 88

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kurzu je představit tři typy filosofie - sókratovskou, platónskou a aristotelickou a souvislost diskurzu náboženského, právního a mravního. Výklad je střídavě koncipován historicky a fenomenologicky, reflektuje zakladatelskou tradice evropské filosofie v linii Sokrates, Platón, Aristoteles a sleduje začasté výklady prof. Patočky z přelomu šedesátých a sedmdesátých let.

Tématické okruhy:

1) Tři typy filosofie: sokratovská, platónská a aristotelická.

- 2) Prováděcí, existenciální filosofie Sókrata.
- 3) Žánr Platónových dialogů. Výklad areté, spravedlnosti a dalších pojmů.
- 4) Platónova filosofie jako péče o duši.
- 5) Platónův pokus najít neměnná měřítká, ideje a situovanost člověka
- 6) Tři hlediska Platónovy péče o duši. Politický výklad péče o duši.
- 7) Individuální výklad péče o duši. Kosmogonický výklad péče o duši.
- 8) Pojetí duše a idejí u Platóna.
- 9) Platónský výklad spravedlnosti. Agón a vyrovnávání.
- 10) Démokritovo pojetí péče o duši.
- 11) Aristotelova filosofie.
- 12) Souvislost diskurzu náboženského, právního a mravního. Rozlišení mýtu, filosofie a náboženství.

Povinná literatura:

J. Sokol, Z. Pinc, Antropologie a etika

L. Benyovszky, Filosofická propedeutika I, II (vybrané pasáže)

M. Petříček, Úvod do současné filosofie.

Doporučená literatura:

H. Arendtová, Krize kultury

R. Brague, Evropa, římská cesta

J. Patočka, Evropa a doba poevropská

J. Patočka, Platón

J. Patočka, Sókratés

J. Patočka, Aristotelés

Z. Pinc, Fragmenty k filosofii výchovy

Atestační kritéria jsou dána jednotnou směrnicí pro úvodní kursy do filosofie - viz příslušný odkaz na adrese: www.fhs.cuni.cz.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz:

**Kořeny evropské tradice I.
(stud. program: Úvod do problematiky studia
humanitních věd - varianta A)**

Garant kurzu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý 8,20 – 9,50

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 13)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelen na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 0803 88

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Cílem kurzu je ukázat vztah mezi archaickým (mytickým) a filosofickým myšlením a vztah filosofie a jazyka. Uvedení k filosofii je v tomto kursu předváděno na základě rozdílů mezi archaickou a moderní společností, na základě rozdílu mezi společenstvím žijícím v mýtu a společenstvím, v němž se mýtus stane alternativním a následně se rozpadá. Výklad je střídavě koncipován historicky a fenomenologicky, reflektuje zakladatelskou tradice evropské filosofie v linii Sokrates, Platón, Aristoteles a sleduje začasné výklady prof. Patočky z přelomu šedesátých a sedmdesátých let.

Tématické okruhy:

- 1) Charakteristika mýtu, mýtické zkušenosti, rituální chování.
- 2) Mytologické pojetí času. Význam minulosti.
- 3) Mýty kosmogonické, theogonické a antropogonické.
- 4) Mýtus a slovo.
- 5) Tři ryzí mýty evropské kultury (mýtus o Gilgamešovi, mýtus o stromu poznání a života, mýtus o Oidipovi). Mýtičnost tragédie.
- 6) Přístup novověkého člověka k mýtu: Schellingovo metafyzické uchopení mýtu.
- 7) Cassirerovo fenomenologické uchopení mýtu.
- 8) Vznik filosofie a synoikismus, agon.
- 9) Jazyk - funkce a původní význam jazyka, hledání původního božského a věčného jazyka.
- 10) Řecký (filosofický) jazyk, smysluplný jazyk. Jazyk jako jedno ze tří základních pout člověka.
- 11) Filosofický výklad písmena, stoicéon.
- 12) Filosofický výklad některých gramatických jevů - pádu, čísla, slovesného času, slovesných způsobů.

Povinná literatura:

J. Sokol, Člověk jako osoba

J. Sokol, Malá filosofie člověka

Doporučená literatura:

Fustel de Coulanges, Antická obec

M. Mauss, Esej o daru

M. Scheler, Místo člověka v kosmu

E. Cassirer, Filosofie symbolických forem I, II

L. Landgrebe, Filosofie přítomnosti

Další doporučená literatura: www.fhs.cuni.cz; atestační kritéria jsou dána jednotnou směrnicí pro úvodní kursy do filosofie - viz příslušný odkaz na této adrese

Garant

za fakultu: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Antropologie a etika I., II.**

(stud. program: Antropologie a etika I., II.)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: FF UK, Náměstí Jana Palacha 2, Praha 1 (posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelen na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30. 9. 2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Úpadek mravních a morálních předpokladů moderních společností zvýznamňuje obecnější, lidskou a občanskou etiku. Kurs se pokusí objasnit základní pojmy etiky a jejich souvislosti a ukáže, jak je možné, že vůbec morálka platí.

II. semestr

1. Leges sine moribus
2. Vlasy a mray.
3. Muž a žena.
4. Smrt v našich rukou.

5. InSTITUTE, pouta, informace
6. Zvyky, zákony a závazky
7. Papírový sv.
8. Korupce a státní správa.
9. Trh a morálka
10. Peníze a moc
11. Rasismus a rasa
12. Udržitelný život

Povinná literatura:

J.P. Vernant, Počátky řeckého myšlení, OIKOYMENH, 1993

Fustel de Coulanges, Antická obec, Sofis Praha 2000

Doporučená literatura:

J.Fernau, Rosen fuer Apoll, 1998, 30. vydání, česky pod názvem: Od Olympu k Akropoli, Brána 2000

J.Bouzek, I. Ondřejová, Periklovo Řecko, Praha 1989,

H. Arendtová, Filosofie a politika, česky in: Česká mysl, 3/1993 (XLIII).

Patočka J., "Kacířské eseje o filosofii dějin, Academia, 1990

Aristoteles, Politika - dostupnější je slovenský překlad, Bratislava 1988,

Platon, Ústava - poslední český překlad R.Hoška, Svoboda-Libertas, 1993

J.Bouzek, Z.Kratochvíl "Řeč umění a archaické filosofie", Praha 1995,

Popper K., "Otevřená společnost a její nepřítelé" I., II., OIKOYMENH, 1993

Gadamer H.-G. "Idea dobra mezi Platonem a Aristotelem" OIKOYMENH, 1994

Gadamer H.-G. "Problém dějinného vědomí", FÚ CSAV, 1994

Eliade M., " Mýtus o věčném návratu", OIKOYMENH, 1993

Pro oblast mytologie doporučuji inspirativní a zajímavě členěnou publikaci R. Gravesa "Řecké mýty, I,II.", český překlad 2.vydání, Plzeň 1996, byť pojetí je až příliš osobité a kniha je v některých ohledech nespolehlivá.

Jako příručka pro základní pochopení reálií je stále použitelná např. "Encyklopedie antiky", Academia 1970, editor L. Svoboda. Úvodních a příručních textů se zejména v poslední době vyrojila celá řada. S kritickou rezervou lze používat téměř všechny, výrazně spolehlivější jsou ty, které vycházejí z původní filologické zkušenosti.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz:

Prolegomena ke studiu sociologie

(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta D)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph. D., CSc.

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: bude upřesněno

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: bude upřesněno

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Požadavky: Základní studijním textem je učebnice A. Giddens, Sociologie. Kromě toho se vřele doporučuje Z. Bauman, Myslet sociologicky (pokud v době přednášek bude k dispozici 2. přepracované vydání, pak zejména toto). Na závěr kurzu bude proveden písemný test založený na všech kapitolách Giddensovy učebnice, Vysvětlivky: DL : doporučená literatura k další četbě; OTP: Otázky a témata k přemýšlení (cvičení v sociologické imaginaci)

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Posláním kurzu je seznámit studenty nesociologických oborů se základní tematikou sociologie, její pojmovou a teoretickou strukturou a zejména naznačit možnosti využití sociologických poznatků v disciplínách studovaných na FSV (případně na FHS); podle možností pak na příkladech a datech doložit, jak sociologie slouží jako nástroj porozumění aktuálním jevům naší současnosti.

Tématické okruhy:

1) Postavení sociologie ve struktuře soudobé vědy: přechod klasické sociologie do tzv. neklasické fáze. Sociologie inspirovaná ekonomikou, politickou vědou, filozofií, historiografií a přírodními vědami. Sociologické inspirace v ekonomii, politické vědě, teorii masové komunikace, estetice, historiografii. Soudobé trendy v historické antropologii, sociální ekologii, sémiotice atd. Velké personální unie (osobnosti spojující několik vědních oborů se sociologií): Tocqueville, Marx, Weber, Spencer, Elias, Popper, Arendtová, Duby aj.

2) Sociologie jako věda o přechodu tradiční společnosti v moderní a moderní v postmoderní (postindustriální). Od agrárních společností ke společnosti infromatické, somatické, ludické etc. Velké teorie vývoje (evolucionismus, cyklické teorie, teorie modernizace, teorie postindustriální společnosti) a kolaps teorie pokroku.

3) Osudy sociologie jako osudy režimů, idejí a lidí. Sociologie ve společnosti otevřené a totalitní: sociologie a marxismus (komunismus), sociologie a fašismus, sociologie a nacionální socialismus. Je sociologie socialistickou vědou (Hayek)? Sociologie konzervativní, liberální a levicová. Tzv. radikální a reflexivní sociologie.

4) Sociologie jako tzv. multiparadigmatická věda. Dva zásadní modely sociologického vidění světa: nominalismus (akcent na aktéra) a realismus (akcent na skupinu a systém). Od individua ke společnosti (interakcionistické teorie) a od společnosti k individu (systémové teorie). Pojmy: chování, jednání, činnost. Podstata lidské činnosti a základní formy. Individuum, aktér, osobnost: osobnost v postmoderní době fragmentarizovaný svět a život k okamžitému použití.

5) Společnost jako struktura a systém. Typy sociálních struktur: ideální, normativní, zájmová a interakční. Velké sociální subsystémy: ekonomický, politický a kulturní. Jejich vzájemné vztahy. Teorie sociální strukturace jako pokus o řešení vztahu individuum systém (činnost struktura). Pojem sociální role, plurality rolí a pojetí identity v postmoderní době.

6) Sociologické pojetí kultury. Soudobá krize kultury: estetizace světa a fenomén masové kultury a kulturního průmyslu. Kulturní trauma a kulturní šok. Socializace a sociální kontrola: internalizace kultury. Sociální norma, deviance a sankce. Teorie deviantního chování: objektivistické a etiketizační (konstruktivistické), koncept tzv. sekundární deviance.

7) Sociální nerovnost jako ústřední sociologické téma. Idea sociální rovnosti v dějinách a současnosti. Nerovnost a chudoba v tradiční a moderní společnosti. Třídní struktura moderní společnosti. Třídní a sociální napětí a konflikt. Sociální stratifikace: pojem sociálního statusu, jeho dekompozice a inkonzistence. Proměny sociální struktury v procesu přeměny industriální společnosti v postindustriální.

8) Genderové a rasové nerovnosti. Identita a sexualita. Tělo a tělesnost v tradiční, moderní a postmoderní společnosti. Rodina jako sociální síť a instituce. Národ a nacionalismus: od národa ke státu a od státu k národu. Nacionální hnutí 19. a 20. století. Rasismus a xenofobie. Národní identita v globalizujícím se světě.

9) Organizační struktura moderních společností. Teorie organizace a byrokracie.

10) Vláda, politická moc a stranictví: problém legality a legitimacy. Moderní politické stranictví a tzv. železný zákon oligarchie. Moc a národní stát.

11) Sociální změna: sociální mobilita a sociální revoluce. Typy sociální mobility a koncept otevřené společnosti. Struktura sociálních revolucí.

12) Soudobá sociální hnutí: feministické, ekologické, pacifistické, nacionalistická hnutí. Sociologie války. Budoucnost světa pozdní modernity: konflikt civilizací nebo civilizace v krizi?

Povinná literatura:

Giddens, A., 1999, Sociologie, Argo, Praha, 1999.

Doporučená literatura:

Bauman, Z., 1995, Úvahy o postmoderní době, SLON, Praha.

Bauman, Z., 2000, Globalizace – důsledky pro člověka, Mladá fronta, Praha.

Durkheim, E., 1998, Sociologie a filozofie, SLON, Praha.

Gellner, E., 1993, Národy a nacionalismus, Hříbal, Praha.

Giddens, A., 1998, Důsledky modernity, Sociologické nakladatelství, Praha.

Giddens, A., 2000, Unikající svět, SLON, Praha.

Krejčí, J., 2002, Postižitelné proudy dějin, SLON, Praha.

Mills, Ch.W., 2002, Sociologická imaginace, SLON, Praha.

Možný I., 2002, Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života, Portál, Praha, 207s.

Znebežánek, F., 1997, Sociální hnutí, SLON, Praha, 3. kapitola.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Antropologie a etika I., II.**
(stud. program: Antropologie a etika I., II.)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Požadované vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelen na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, 158 00 Praha 5, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Úpadek mravních a morálních předpokladů moderních společností zvýznamňuje obecnější, lidskou a občanskou etiku. Kurs se pokusí objasnit základní pojmy etiky a jejich souvislosti, a ukáže, jak je možné, že vůbec morálka platí.

I. semestr

1. Úvod – základní pojmy: ctnost, platónská etika, mrav a morálka, svoboda
2. Čas a etika: Immanuel Kant: etika bez časovosti
3. Etika jako odpovědnost
4. Odpovědnost vůči sobě: etika cti

5. Odpovědnost vůči druhým
6. Odpovědnost - a co s ní?
7. Evidence a etika
8. Kořeny dialogu
9. Komunita, řeč a etika
10. Město
11. Člověk v polis
12. Výchova a vzdělávání

Povinná literatura:

J.P. Vernant, Počátky řeckého myšlení, OIKOYMENH, 1993

Fustel de Coulanges, Antická obec, Sofis Praha 2000

Doporučená literatura:

J.Fernau, Rosen fuer Apoll, 1998, 30. vydání, česky pod názvem: Od Olympu k Akropoli, Brána 2000

J.Bouzek, I. Ondřejová, Periklovo Řecko, Praha 1989,

H. Arendtová, Filosofie a politika, česky in: Česká mysl, 3/1993 (XLIII).

Patočka J., "Kacířské eseje o filosofii dějin, Academia, 1990

Aristoteles, Politika - dostupnější je slovenský překlad, Bratislava 1988,

Platon, Ústava - poslední český překlad R.Hoška, Svoboda-Libertas, 1993

J.Bouzek, Z.Kratochvíl "Řeč umění a archaické filosofie", Praha 1995,

Popper K., "Otevřená společnost a její nepřítel" I., II., OIKOYMENH, 1993

Gadamer H.-G. "Idea dobra mezi Platonem a Aristotelem" OIKOYMENH, 1994

Gadamer H.-G. "Problém dějinného vědomí", FÚ CSAV, 1994

Eliade M., " Mýtus o věčném návratu", OIKOYMENH, 1993

Pro oblast mytologie doporučuji inspirativní a zajímavě členěnou publikaci R. Gravesa "Řecké mýty, I,II.", český překlad 2.vydání, Plzeň 1996, byť pojetí je až příliš osobité a kniha je v některých ohledech nespolehlivá.

Jako příručka pro základní pochopení reálií je stále použitelná např. "Encyklopedie antiky", Academia 1970, editor L. Svoboda. Úvodních a příručních textů se zejména v poslední době vyrojila celá řada. S kritickou rezervou lze používat téměř všechny, výrazně spolehlivější jsou ty, které vycházejí z původní filologické zkušenosti.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Gender a společnost I.
(stud. program: Gender a společnost)**

Garant kurzu: Ing. Petr Pavlík, Ph. D.

*Požadované
vzdělání:* středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: pondělí 18,20 – 19,55

Termín: letní semestr 2004/05

Místo: Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice,
158 00 (místnost číslo 10)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení:

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních
studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Gender studies (genderová studia) jsou progresivním, interdisciplinárním oborem, který přináší nové teoretické a metodologické nástroje a pohledy do humanitních a sociálně-vědních disciplín. Cílem tohoto kurzu je seznámit studující s konceptem gender a genderovou perspektivou a zprostředkovat nezbytné poznatkové a teoretické zázemí pro uplatňování genderové analýzy v navazujících kurzech gender studies, v dalších akademických oborech, i v každodenním životě. Důraz je kladen na kritické myšlení, reflexi a vlastní interpretaci dané problematiky. Kurz probíhá formou interaktivních přednášek, které jsou zaměřeny na praktické aspekty genderové analýzy v naší společnosti.

II. semestr

1. Feminismus a feministické teorie II. – dr. Havelková

2. Mužská studia – dr. Havelková
3. Domácí násilí z genderové perspektivy – dr. Havelková
4. Gender a vizualita – dr. Sokolová
5. Gender a historie I. – dr. Sokolová
6. Gender a historie II. – dr. Sokolová
7. Gender, zaměstnání a ekonomika – dr. Pavlík
8. Prosazování politiky rovného zacházení se ženami a s muži v ČR – dr. Pavlík
9. Genderový mainstreaming, genderové rozpočtování a další metody prosazování genderové rovnosti – dr. Pavlík
10. Gender a politika II.: „Třetí svět“ – dr. Knotková
11. Zobrazení genderu v literatuře I. – dr. Knotková
12. Zobrazení genderu v literatuře II. – dr. Knotková

Povinná literatura:

Renzetti, C. a Curran, D. (2003). Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum.

Doporučná literatura:

Asklöf, C. (2003). Příručka na cestu k genderové rovnosti. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Badinter, E. (1999). XY, identita muže. Bratislava: Aspekt.

Beauvoirová, S. (1967). Druhé pohlaví. Praha: Orbis.

Bellinger, G. J. (1998). Sexualita v náboženstvích světa. Přel. Karel Urianek. Praha: Academia.

Bourdieu, P. (2000). Nadvláda mužů. Praha: Karolinum.

Čermáková, M., H. Hašková, A. Křížková, M. Linková, H. Maříková, (2002). Podmínky harmonizace práce a rodiny v České republice. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Čermáková, M., Hašková, H., Křížková, A., Linková, M., Maříková, H., a Musilová, M. (2000). Souvislosti a změny genderových diferencí v české společnosti v 90. letech. Praha: SoÚ AV ČR.

Estés, C. P. (1999). Ženy, které běhaly s vlky. Mýty a příběhy archetypů divokých žen. Catalano. Praha: Pragma.

Foucault, M. (1999). Vůle k vědění. Praha: Herrmann a synové.

Horská, P. (1999). Naše prababičky feministky. Praha: LN.

Chřibková, M. (1999). Nové čtení světa: I. Feminismus devadesátých let českýma očima. Praha: One Woman Press.

Indruchová, L. (ed.): Dívčí válka s ideologií.

Kelenová, J. (1999). *Ženy z Bible*. Přel. Eva Badalová. Brno: Books.

Ondrisová, S., M. Šípošová, I. Červenková, P. Jojart a G. Bianchi, (eds.)(2002).

Marková, D. (1998). *Hrdinky Kámasútry. Historie indické ženy*. Dar Ibn Rushd, Praha.

Morris, Pam: *Literatura a feminismus*.

Neviditeľná menšina: Čo (ne)vieme o sexuálnej orientácii. Bratislava: Nadácia občan a demokracia.

Procházka, I., Hromada, J. (1995). *Homosexualita, společnost a AIDS v ČR*. Praha: Orbis 1995.

Rupp, L. (2001). *Vytoužená minulost: Dějiny lásky a sexuality mezi osobami stejného pohlaví*. Praha: OWP.

Souhrnné zprávy o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti mužů a žen z let 1998 až 2002.

Srb, J., a Mašát, V. (2000). *Ženy a muži v číslech*. Praha: Český statistický ústav.

Věšíňová-Kalivodová, E. a Maříková, H. (Eds.)(1999). *Společnost žen a mužů z aspektu gender*. Praha: Open Society Fund.

Fakulta humanitních studií

Garant

za fakultu: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Kurz: **Úvod do filozofického diskursu I.**

(stud. program: Úvod do problematiky studia humanitních věd - varianta B)

Garant kurzu: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc.

Požadované

vzdělání: středoškolské s maturitou

Praxe: nepožaduje se

Délka: 1 semestr

Frekvence: 2 hodiny týdně

Výukový den: úterý 12,30 – 14,05

Termín: zimní semestr 2004/05

Místo: Filozofická fakulta UK, Nám. Jana Palacha 2, Praha 1, 116 38
(posluchárna 131)

Poplatek: 150,- Kč za celý program

Zakončení: Kurz je zakončen na základě referátů a recenzí, odevzdaných prostřednictvím elektronických podatelen na webu www.fhs.cuni.cz

Certifikace: osvědčení UK

Získaná

kvalifikace: žádná - zájmová činnost

Název a adresa zaslání přihlášky:

Fakulta humanitních studií UK, děkanát, U Kříže 8, Praha 5 - Jinonice, 158 00

Termín podání: do 30.9.2004

Kontaktní osoba: Marie Dospíšilová, asistentka děkanátu, Fakulta humanitních studií UK, U Kříže 8, Praha 5, 158 00

Telefon: 251 080 388

E-mail: marie.dospisilova@fhs.cuni.cz

Poznámka: <http://is.fhs.cuni.cz/predmety/>

Obsah kurzu:

Dvousemestrový úvodní kurz (Úvod do filozofického diskursu I., II.) filosofické antropologie. Filosoficky - tj. samostatně, přesně a závazně - myslet je základní kámen humanitní vzdělanosti. Názor I. Kanta, že filosofické myšlení se soustřeďuje k otázce po člověku, fenomenologie upřesnila tak, že jde o lidskou zkušenost. Na výběru závažných témat, s nimiž má každý člověk vlastní zkušenost, kurz předvede, co znamená filosoficky myslet o vnímání, poznání a jazyce, o jednání a svobodě, času a prostoru, vědě a pravdě, přírodě a technice, o společnosti, kultuře a dějinách, o hodnotách a etice, o lidském poslání a odpovědnosti. Podstatná část kurzu je obsažena v knize: Jan Sokol, Malá filosofie člověka, Praha 1998. Tam je také

uveden seznam další doplňující a doporučené literatury. (Kniha je dostupná i na fakultních stránkách internetu.)

Osnova

1. Filosofie: mezi vědou, uměním a mýtem
2. Jak vidíme a slyšíme
3. Vnímání a pozornost
4. Věci, slova, pojmy
5. Jazyk a myšlení
6. Člověk na světě
7. Mýtus a logos
8. Já a ty
9. Jednání a svoboda
10. Hra (rozvrh a vrženost)
11. Čas a časovost
12. Vědění a věda
13. Podoba a nápodoba

Informačně-poradenské centrum Univerzity Karlovy (IPC UK)

Centrum poskytuje informace o následujících tématech:

- Univerzita Karlova
- Bakalářské a magisterské studium
- Doktorské studium
- Informace pro zahraniční studenty
- Možnosti studia v zahraničí pro studenty UK
- Celoživotní vzdělávání (součástí je Univerzita třetího věku)
- Poradenské služby pro studenty a absolventy (profesní, psychologická a sociálně právní poradna, Kancelář pro studenty se speciálními potřebami)
- Informace pro absolventy
- Sociální záležitosti, ubytování a stravování
- Další služby studentům (studentské průkazy studentům UK, ISIC karty, kopírování)

Informačně-poradenské centrum UK najdete na adresách:

Informační služby – Celetná 13, Praha 1, 110 00

Tel.: 224 491 850

Fax: 244 491 895

Poradenské služby – Školská 13a, Praha 1, 110 00

Tel.: 222 232 452

Fax: 222 232 252

Automatický hlasový systém: 244 491 896, 244 491 897

<http://www.ipc.cuni.cz>

E-mail: ipc@ruk.cuni.cz

Provozní doba:

Po – Čt: 9.00 – 18.00

Pá: 9.00 – 16.00

Poznámky:

Poznámky:

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Univerzita třetího věku

Katalog kurzů 2004/2005

Zpracovali: PhDr. Zdeňka Čekalová, Martin Skála

Univerzita Karlova v Praze, Rektorát, Informačně-poradenské centrum UK

Praha 2004

